

RAFAKO S.A.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2009 ROKU
WRAZ Z OPINIĄ I RAPORTEM BIEGŁEGO REWIDENTA**

SPIS TREŚCI

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	1
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	2
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	4
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	5
Dodatkowe informacje i objaśnienia	6
1. Informacje ogólne.....	6
2. Informacja o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	7
3. Skład Zarządu Spółki	7
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	8
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	8
5.1. Profesjonalny osąd.....	8
5.2. Niepewność szacunków	9
5.3. Korekta prezentacji	9
6. Istotne zasady rachunkowości	11
6.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	11
6.2. Oświadczenie o zgodności.....	12
6.3. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych.....	12
6.4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości.....	12
6.5. Nowe standardy, zmiany i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.....	12
6.6. Korekta błęd.....	13
6.7. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych.....	14
6.8. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej.....	14
6.9. Rzeczowe aktywa trwale.....	14
6.10. Koszty finansowania zewnętrznego	15
6.11. Nieruchomości inwestycyjne	16
6.12. Wartości niematerialne.....	16
6.13. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	18
6.14. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych.....	18
6.15. Aktywa finansowe.....	18
6.16. Utrata wartości aktywów finansowych.....	19
6.16.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu.....	19
6.16.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu.....	19
6.16.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	20
6.17. Pochodne instrumenty finansowe	20
6.18. Wbudowane instrumenty pochodne	20
6.19. Zapasy.....	20
6.20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	21
6.21. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	21
6.22. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	21
6.23. Rezerwy	21
6.24. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	22
6.25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	22
6.26. Leasing.....	23
6.27. Przychody.....	23
6.27.1 Sprzedaż produktów i towarów	23
6.27.2 Świadczenie usług.....	23
6.27.3 Umowy o usługi budowlane.....	23
6.27.4 Odsetki	24
6.27.5 Dywidendy.....	24
6.27.6 Przychody z tytułu wynajmu	24

SPIS TREŚCI

6.27.7	Dotacje rządowe.....	25
6.28.	Podatki.....	25
6.28.1	Podatek bieżący.....	25
6.28.2	Podatek odroczony.....	25
6.28.3	Podatek od towarów i usług.....	26
6.29.	Zysk netto na akcje.....	26
7.	Informacje dotyczące segmentów operacyjnych.....	26
8.	Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną.....	26
9.	Przychody i koszty.....	27
9.1.	Przychody ze sprzedaży produktów i usług.....	27
9.2.	Koszty sprzedanych produktów i materiałów.....	29
9.3.	Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat.....	29
9.4.	Koszty świadczeń pracowniczych.....	29
9.5.	Pozostałe przychody operacyjne.....	30
9.6.	Pozostałe koszty operacyjne.....	30
9.7.	Przychody finansowe.....	30
9.8.	Koszty finansowe netto.....	31
10.	Podatek dochodowy.....	31
10.1.	Obciążenie podatkowe.....	31
10.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	32
10.3.	Odroczony podatek dochodowy.....	32
11.	Działalność zaniechana.....	33
12.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	34
13.	Zysk przypadający na jedną akcję.....	34
14.	Dywidendy wypłacone.....	35
15.	Propozycja podziału zysku za 2009 rok.....	35
16.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	36
17.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	38
18.	Nieruchomości inwestycyjne.....	38
19.	Wartości niematerialne.....	38
20.	Połączenia jednostek gospodarczych.....	40
21.	Udział we wspólnym przedsięwzięciu.....	40
22.	Akcje/udziały w spółkach.....	40
23.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.....	44
24.	Udzielone pożyczki.....	44
25.	Zapasy.....	45
26.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	45
26.1.	Należności z tytułu dostaw, robót i usług (brutto) - o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty:.....	46
26.2.	Należności z tytułu dostaw, robót i usług, przeterminowane (brutto) – z podziałem na należności nie spłacone w okresie:.....	46
26.3.	Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa).....	47
27.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.....	48
28.	Aktywa finansowe krótkoterminowe.....	48
28.1.	Instrumenty pochodne.....	48
28.2.	Inwestycje krótkoterminowe.....	49
28.3.	Lokaty krótkoterminowe.....	49
28.4.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	49
29.	Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe.....	50
29.1.	Kapitał podstawowy.....	50
29.2.	Wartość nominalna akcji.....	50

SPIS TREŚCI

29.3. Prawa akcjonariuszy	50
29.4. Akcjonariusze Spółki o znaczącym udziale.....	50
29.5. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.....	52
29.6. Kapitał zapasowy.....	52
29.7. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych.....	52
29.8. Zyski zatrzymane	52
30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	53
31. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	54
31.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	54
31.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy.....	54
32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	55
32.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	55
32.2. Zobowiązania z tytułu inwestycji.....	55
32.3. Pozostałe zobowiązania.....	56
32.4. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	60
33. Pozostałe zobowiązania finansowe.....	60
34. Dotacje i przychody przyszłych okresów	62
35. Należności i zobowiązania warunkowe.....	62
35.1. Należności warunkowe	62
35.2. Zobowiązania warunkowe	62
35.3. Sprawy sporne, postępowania sądowe.....	63
35.4. Gwarancje	64
36. Informacje o podmiotach powiązanych.....	65
36.1. Jednostka dominująca Spółki	66
36.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę.....	66
36.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	66
36.4. Pożyczka udzielona członkom Zarządu i Rady Nadzorczej.....	66
36.5. Transakcje z udziałem innych członków Zarządu.....	66
36.6. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej	67
36.7. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	68
37. Informacja o umowie z biegłym rewidentem lub podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	68
38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	69
38.1. Ryzyko stopy procentowej	69
38.2. Ryzyko walutowe	70
38.3. Ryzyko cen towarów	71
38.4. Ryzyko kredytowe.....	71
38.5. Ryzyko związane z płynnością	72
39. Instrumenty finansowe.....	73
39.1. Wartości godziwe.....	73
39.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych.....	74
39.3. Ryzyko stopy procentowej	78
40. Struktura zatrudnienia	79
41. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego.....	79

**Sprawozdanie z całkowitych dochodów
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku oraz za rok zakończony
dnia 31 grudnia 2008 roku (w tysiącach złotych)**

Rachunek zysków i strat	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży		907 878	1 061 775
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	9.1	897 174	1 055 472
Przychody ze sprzedaży materiałów	9.1	10 704	6 303
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	9.2	(806 766)	(962 049)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		101 112	99 726
Pozostałe przychody operacyjne	9.5	3 912	4 687
Koszty sprzedaży		(23 708)	(30 859)
Koszty ogólnego zarządu		(23 215)	(17 250)
Pozostałe koszty operacyjne	9.6	(10 717)	(8 832)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		47 384	47 472
Przychody finansowe	9.7	20 467	17 801
Koszty finansowe	9.8	(19 713)	(39 783)
Zysk/(strata) brutto		48 138	25 490
Podatek dochodowy	10	(12 484)	(10 460)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		35 654	15 030
Inne całkowite dochody za okres		(222)	921
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(222)	921
Całkowite dochody ogółem za okres		35 432	15 951
Średnia ważona liczba akcji		69 600 000	69 600 000
Zysk (strata) na jedną akcję w złotych	13	0,51	0,22

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej
na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)**

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	16	129 445	127 123
Nieruchomości inwestycyjne	18	–	–
Wartości niematerialne	19	6 583	6 819
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wyceniane metodą praw własności	23	–	–
Aktywa finansowe długoterminowe		44 315	42 497
<i>Udziały w jednostkach zależnych</i>	22	43 307	41 963
<i>Udziały w pozostałych jednostkach</i>	22	534	534
<i>Udzielone pożyczki długoterminowe</i>	24	474	–
<i>Lokaty długoterminowe</i>		–	–
<i>Pozostałe aktywa długoterminowe</i>		–	–
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	10.3	31 958	40 482
		212 301	216 921
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)			
Zapasy	25	22 476	51 988
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26	222 628	202 817
<i>Należności z tytułu dostaw i usług</i>		153 865	175 722
<i>- do 12 miesięcy</i>		153 865	175 268
<i>- powyżej 12 miesięcy</i>		–	454
<i>Udzielone pożyczki krótkoterminowe</i>		–	–
<i>Pozostałe należności</i>		68 561	22 022
<i>Należności z tytułu podatku dochodowego</i>		202	5 073
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną	27	58 098	47 050
Aktywa finansowe krótkoterminowe	28	245 271	260 929
<i>Instrumenty pochodne</i>		888	–
<i>Inwestycje krótkoterminowe</i>		37 011	31 896
<i>Lokaty krótkoterminowe</i>		142 678	157 877
<i>Środki pieniężne i ich ekwivalenty</i>		64 694	71 156
		548 473	562 784
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	17	–	–
SUMA AKTYWÓW		760 774	779 705

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej
na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz 31 grudnia 2008 roku
(w tysiącach złotych)**

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	29.1	139 200	139 200
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	29.5	36 778	36 778
Kapitał zapasowy	29.6	143 368	139 644
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	29.7	699	921
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	29.8	35 654	14 164
Kapitał własny ogółem		355 699	330 707
Zobowiązania długoterminowe			
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	30	–	–
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	31	20 969	19 214
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.3	–	–
		20 969	19 214
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	32	165 630	181 939
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług</i>		112 480	147 831
<i>- do 12 miesięcy</i>		100 633	138 869
<i>- powyżej 12 miesięcy</i>		11 847	8 962
<i>Zobowiązania z tytułu inwestycji</i>		4 566	3 725
<i>Pozostałe zobowiązania</i>		48 584	30 383
<i>Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego</i>		–	–
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	30	–	–
Pozostałe zobowiązania finansowe	32.3	11 017	18 116
Dotacje i przychody przyszłych okresów	34	207 459	229 729
<i>Przychody przyszłych okresów</i>		207 459	229 729
<i>Dotacje</i>		–	–
		384 106	429 784
Zobowiązania dotyczące aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		–	–
Zobowiązania razem		405 075	448 998
SUMA PASYWÓW		760 774	779 705

**Sprawozdanie z przepływów pieniężnych
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku oraz za rok zakończony
dnia 31 grudnia 2008 (w tysiącach złotych)**

	<i>Nota</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		48 138	25 490
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	9.3	(45 596)	52 380
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych		11 680	10 956
Odsetki i dywidendy, netto		(295)	1 475
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(4 768)	(2 473)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		(9 493)	37 761
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(24 672)	(11 793)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		29 512	(25 349)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		(15 153)	(41 787)
Zmiana stanu rezerw		(33 318)	104 593
Podatek dochodowy zapłacony		-	-
Pozostałe		911	(21 003)
		-	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 542	77 870
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		34	16
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(13 234)	(30 785)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Sprzedaż aktywów finansowych		410 602	80 225
Nabycie aktywów finansowych		(399 910)	(68 956)
Dywidendy i odsetki otrzymane		4 774	2 692
Splata udzielonych pożyczek		-	-
Udzielenie pożyczek		(500)	-
Pozostałe		39	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		1 805	(16 808)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 (w tysiącach złotych)

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		–	–
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(130)	(97)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		–	14
Splata pożyczek/kredytów		–	(14)
Dywidendy wypłacone		(10 440)	–
Odsetki zapłacone		(9)	(117)
Prowizje bankowe		(8)	(102)
Pozostałe		–	–
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(10 587)	(316)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(6 240)	60 746
Różnice kursowe netto		(222)	921
Środki pieniężne na początek okresu	28.4	71 156	9 489
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	28.4	64 694	71 156
O ograniczonej możliwości dysponowania		–	–

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku (w tysiącach złotych)

	Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane / (straty) niepokryte	Kapitał własny ogółem
Na 1 stycznia 2008 roku	139 200	36 778	126 214	–	13 430	315 622
Dochody całkowite za okres sprawozdawczy	–	–	–	–	15 030	15 030
Podział zysku z lat ubiegłych	–	–	13 430	921	(13 430)	921
Korekta kapitału	–	–	–	–	(866)	(866)
Na 31 grudnia 2008 roku	139 200	36 778	139 644	921	14 164	330 707
Na 1 stycznia 2009 roku	139 200	36 778	139 644	921	14 164	330 707
Dochody całkowite za okres sprawozdawczy	–	–	–	(222)	35 654	35 432
Podział zysku z lat ubiegłych	–	–	3 724	–	(3 724)	–
Dywidenda z zysku za rok 2008	–	–	–	–	(10 440)	(10 440)
Na 31 grudnia 2009 roku	139 200	36 778	143 368	699	35 654	355 699

Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Informacje ogólne

RAFAKO S.A. ("Spółka") jest spółką akcyjną z siedzibą w Raciborzu, ul. Łąkowa 33. Spółka została utworzona aktem notarialnym z dnia 12 stycznia 1993 roku. W dniu 24 sierpnia 2001 roku została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 34143 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółce nadano numer statystyczny REGON 270217865.

W dniu 15 stycznia 2010 roku Spółka otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS z dnia 8 stycznia 2010 roku o zarejestrowaniu zmian w Statucie Spółki. Jedną z nich jest zmiana nazwy firmy Spółki, która brzmi: RAFAKO Spółka Akcyjna.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Sprawozdanie finansowe Spółki obejmuje okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku oraz zawiera dane porównywalne za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

- produkcja wytwornic pary, z wylaczeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą (PKD 25.30.Z),
- naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych (PKD 33.11.Z),
- instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia (PKD 33.20.Z),
- produkcja konstrukcji metalowych i ich części (PKD 25.11.Z),
- pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 43.99.Z),
- produkcja przemysłowych urządzeń chłodniczych i wentylacyjnych (PKD 28.25.Z),
- produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych (PKD 25.29.Z),
- obróbka mechaniczna elementów metalowych (PKD 25.62.Z),
- obróbka metali i nakładanie powłok na metale (PKD 25.61.Z),
- produkcja maszyn do obróbki metalu (PKD 28.41.Z),
- naprawa i konserwacja maszyn (PKD 33.12.Z),
- działalność w zakresie architektury (PKD 71.11.Z),
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71.12.Z),
- produkcja pieców, palenisk i palników piecowych (PKD 28.21.Z),
- sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń (PKD 46.69.Z),
- sprzedaż hurtowa metali i rud metali (PKD 46.72.Z),
- produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 28.29.Z),
- produkcja narzędzi (PKD 25.73.Z),
- wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35.11.Z),
- przesyłanie energii elektrycznej (PKD 35.12.Z),
- dystrybucja energii elektrycznej (PKD 35.13.Z),
- handel energią elektryczną (PKD 35.14.Z),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35.30.Z).

Spółka nie posiada wewnętrznych jednostek organizacyjnych sporządzających samodzielne sprawozdania finansowe.

2. Informacja o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Spółka prezentująca niniejsze sprawozdanie sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 22 marca 2010 roku.

3. Skład Zarządu Spółki

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku miała miejsce zmiana składu Zarządu Spółki. W dniu 19 czerwca 2009 roku, w związku z upływem kadencji Zarządu, Rada Nadzorcza powołała Zarząd Spółki na następną kadencję w składzie:

Wiesław Rózacki	Prezes Zarządu
Krzysztof Burek	Wiceprezes Zarządu
Roman Czerwiński	Wiceprezes Zarządu

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku miały miejsce zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki. W dniu 17 listopada 2009 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej Panią Grażynę Kuś, natomiast powołało w jej skład Pana Piotra Wawrzynowicza oraz Pana Romana Jarosińskiego. Pan Marian Woronin złożył rezygnację z zasiadania w Radzie Nadzorczej Spółki.

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku wchodził:

Krzysztof Pawelec	Przewodniczący
Roman Jarosiński	Wiceprzewodniczący
Witold Okarma	Członek
Sławomir Sykucki	Członek
Piotr Wawrzynowicz	Członek
Marek Wiak	Członek
Leszek Wysłocki	Członek

W roku zakończonym 31 grudnia 2008 roku nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu Spółki, natomiast zmianie uległ skład Rady Nadzorczej Spółki. W dniu 18 czerwca 2008 roku Walne Zgromadzenie Spółki powołało Radę Nadzorczą na VI kadencję.

W związku z wygaśnięciem z dniem 31 grudnia 2008 roku Umowy o zarządzanie, Wiceprezes Zarządu Pan Jerzy Thamm złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 1 stycznia 2009 roku.

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2008 roku wchodził:

Wiesław Rózacki	Prezes Zarządu
Roman Jarosiński	Wiceprezes Zarządu
Eugeniusz Myszka	Wiceprezes Zarządu
Jerzy Thamm	Wiceprezes Zarządu

W skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2008 roku wchodził:

Krzysztof Pawelec	Przewodniczący
Leszek Wysłocki	Wiceprzewodniczący
Grażyna Kuś	Członek
Witold Okarma	Członek
Sławomir Sykucki	Członek
Marek Wiak	Członek
Marian Woronin	Członek

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 22 marca 2010 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca

Spółka występuje jako strona umów leasingu. Każda z podpisanych umów leasingu analizowana jest pod kątem ryzyka i korzyści wynikających z tytułu korzystania z aktywów nabytych w ramach umowy i w zależności od jej oceny zgodnie z wymogami MSSF, zostaje sklasyfikowana jako umowa leasingu operacyjnego lub finansowego.

Klasyfikacja umów o usługę budowlaną

Z chwilą podpisania umowy o usługę budowlaną, kierownictwo dokonuje oceny dotyczącej sposobu ujmowania przychodów i kosztów z umów i decyduje czy umowa powinna zostać rozliczana zgodnie z metodą stopnia zaawansowania czy metodą rozpoznania przychodów do wysokości poniesionych kosztów.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego kierownictwo Spółki dokonuje oceny czy w ramach podpisanych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu).

Klasyfikacja aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy posiadane aktywa finansowe są inwestycjami utrzymywanymi do terminu zapadalności.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na koniec okresu sprawozdawczego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Spółka na koniec roku obrotowego przeprowadza testy na utratę wartości aktywów. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te aktywa. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Szczegóły dotyczące wartości odpisów aktualizujących wartość aktywów na koniec okresu sprawozdawczego zostały przedstawione w notach: 16, 18, 19, 22, 23, 25, 26 dodatkowych informacji i objaśnień.

Rezerwa na przewidywane straty na kontrakcie

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu umów o usługę budowlaną rozliczanych metodą stopnia zaawansowania kontraktu. Przewidywaną stratę na kontrakcie Spółka ujmuje jako koszt zgodnie z MSSF. Szczegóły dotyczące rozliczenia przychodów i kosztów z umów o usługę budowlaną za rok obrotowy zostały przedstawione w notach: 8, 27, 32 oraz 34 oraz dodatkowych informacji i objaśnień.

5.3. Korekta prezentacji

Spółka dokonała weryfikacji metod prezentacji danych finansowych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów oraz sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W celu dostosowania metod prezentacji do charakteru działalności Spółki, wprowadzono zmiany w prezentacji niektórych danych finansowych nie mające wpływu na wynik finansowy Spółki.

Główne zmiany w sposobie prezentacji danych finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

- prezentowanie rozliczeń międzyokresowych czynnych, za wyjątkiem rozliczeń z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną, w pozycji „Należności pozostałe”,
- prezentowanie rozliczeń międzyokresowych biernych oraz przychodów przyszłych okresów, za wyjątkiem otrzymanych zaliczek oraz rozliczeń z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną, w pozycji „Zobowiązania pozostałe”,
- prezentowanie funduszy specjalnych, w tym zobowiązań z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po pomniejszeniu o środki pieniężne oraz należności z tytułu pożyczek z ZFŚS,
- ujmowanie kosztów prowizji bankowych od udzielonych gwarancji, kosztów z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną, kosztów z tytułu aktualizacji wartości zapasów, kosztów napraw gwarancyjnych, kosztów postępu technicznego oraz kosztów dotyczących przyszłych świadczeń pracowniczych w koszcie wytworzenia,
- ujmowanie kosztów z tytułu aktualizacji wartości należności w kosztach sprzedaży.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Porównywalne dane finansowe w pozycjach w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, sprawozdaniu z całkowitych dochodów oraz w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za rok 2008, których prezentacja uległa zmianie w porównaniu do danych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym za 2008 rok, zostały skorygowane w zaprezentowany poniżej sposób:

Usługi obce przed korektą	432 852
Korekta kosztów akwizycji (przedstawicielstwa handlowego)	145
Provizje bankowe od udzielonych gwarancji	6 012
Usługi obce po korekcie	439 009
Zmiana stanu zapasów, należności, produktów i rozliczeń międzyokresowych przed korektą	(19 509)
Korekta zapasów dotycząca umów o usługę budowlaną ujęta w koszcie wytworzenia	28 590
Utworzenie rezerw na koszty napraw gwarancyjnych	4 131
Rozwiązanie rezerwy na straty z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną	(11 109)
Utworzenie rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	263
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	435
Utworzenie rezerwy na koszty nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych	1 361
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	16 201
Zmiana stanu zapasów, należności, produktów i rozliczeń międzyokresowych po korekcie	20 363
Koszty sprzedaży przed korektą	(14 513)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	(16 201)
Koszty akwizycji	(145)
Koszty sprzedaży po korekcie	(30 859)
Pozostałe przychody operacyjne przed korektą	15 796
Rozwiązanie rezerwy na straty z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną	(11 109)
Pozostałe przychody operacyjne po korekcie	4 687
Pozostałe koszty operacyjne przed korektą	34 584
Utworzenie rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych	(4 131)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość należności	(16 201)
Utworzenie rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	(263)
Utworzenie rezerwy na koszty nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych	(1 361)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	(435)
Koszty napraw gwarancyjnych	(2 150)
Koszty postępu technicznego	(1 211)
Pozostałe koszty operacyjne po korekcie	8 832
Koszty finansowe przed korektą	45 940
Koszty prowizji bankowych od udzielonych gwarancji	(6 012)
Korekta kosztów akwizycji (przedstawicielstwa handlowego)	(145)
Koszty finansowe po korekcie	39 783

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

Należności z tytułu dostaw i usług przed korektą	175 951
Odpis aktualizujący wartość należności	(229)
Należności z tytułu dostaw i usług po korekcie	175 722
Pozostałe należności przed korektą	18 940
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń rzeczowych	2 078
Środki pieniężne Zakładowego Funduszu świadczeń socjalnych	96
Zobowiązania Zakładowego Funduszu świadczeń socjalnych	(57)
Inne	965
Pozostałe należności po korekcie	22 022
Rozliczenia międzyokresowe czynne przed korektą	50 093
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń rzeczowych	(2 078)
Inne	(965)
Rozliczenia międzyokresowe czynne po korekcie	47 050
Pozostałe zobowiązania przed korektą	13 867
Rezerwa na koszty niewykorzystanych urlopów	889
Rezerwa na koszty premii	6 224
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	5 686
Rezerwa na koszty kar umownych	1 171
Rezerwa na koszty audytu	114
Rezerwa na straty na realizacji umów o usługę budowlaną	2 489
Rezerwa na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów	144
Zobowiązania Zakładowego Funduszu świadczeń socjalnych	(57)
Pozostałe zobowiązania po korekcie	30 383
Rozliczenia międzyokresowe bierne przed korektą	14 084
Ujęcie w pozostałych zobowiązaniach	(14 084)
Rozliczenia międzyokresowe bierne po korekcie	–
Rozliczenia międzyokresowe przychodów przed korektą	229 958
Wartość odpisu aktualizującego wartość należności	(229)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów po korekcie	229 729
Środki pieniężne przed korektą	71 252
Środki pieniężne Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	(96)
Środki pieniężne po korekcie	71 156

6. Istotne zasady rachunkowości

6.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, zmodyfikowaną w przypadku instrumentów finansowych.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

6.2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółka zastosowała MSSF według stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2009 roku.

6.3. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

6.4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze sprawozdanie finansowe oraz porównywalne dane finansowe za 2009 rok zostały sporządzone zgodnie ze standardami MSSF. W 2009 roku miały miejsce zmiany stosowanych zasad rachunkowości. Zmianie uległ okres ekonomicznej użyteczności maszyn i urządzeń, który został wydłużony z 15 do 30 lat. Zmiana ta ma wpływ na wysokość amortyzacji nowo przyjmowanych środków trwałych i nie wpływa na wyniki finansowe Grupy z poprzednich okresów sprawozdawczych.

6.5. Nowe standardy, zmiany i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej wydała następujące standardy, zmiany oraz interpretacje, które na dzień 31 grudnia 2009 roku nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 listopada 2009 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2013 roku. Standard ten wprowadza nowe wymagania w zakresie klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i ma zastąpić obecnie obowiązujący MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Zgodnie z nowym standardem wszystkie ujmowane aktywa finansowe wchodzące obecnie w zakres MSR 39 będą wyceniane po koszcie zamortyzowanym lub w wartości godziwej. MSSF 9, w przeciwieństwie do MSR 39, nie przewiduje obowiązku wyodrębniania i indywidualnej wyceny instrumentów wbudowanych. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego MSSF 9 nie został jeszcze zatwierdzony przez UE.

- KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych instrumentami kapitałowymi”

Interpretacja KIMSF 19 została opublikowana przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 26 listopada 2009 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie. Interpretacja objaśnia zasady rachunkowości stosowane w sytuacji, gdy w wyniku renegocjacji przez jednostkę warunków jej zadłużenia zobowiązanie zostaje uregulowane przez emisję instrumentów kapitałowych przez dłużnika skierowaną dla wierzyciela (tzw. zmiana długu na kapitał). KIMSF 19 wymaga wykazania zysku lub straty w wyniku finansowym w momencie uregulowania zobowiązania poprzez emitowanie przez spółkę własnych instrumentów kapitałowych. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego interpretacja KIMSF 17 nie została jeszcze zatwierdzona przez UE.

- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji – Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych w ramach grupy”

Zmiany do MSSF 2 zostały opublikowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 18 czerwca 2009 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie z możliwością wcześniejszego zastosowania. Opublikowane zmiany precyzują zakres MSSF 2, a także sposoby rozliczania grupowych transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych w jednostkowych sprawozdaniach finansowych jednostek otrzymujących towary lub usługi, w przypadku, gdy obowiązek rozliczania wynagrodzenia spoczywa na innym udziałowcu lub jednostce należącej do grupy. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do MSSF 2 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy – Dodatkowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy”

Zmiany do MSSF 1 zostały opublikowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 23 lipca 2009 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie z możliwością wcześniejszego zastosowania. Opublikowane zmiany zawierają dodatkowe zwolnienia z pełnego retrospektywnego stosowania MSSF w odniesieniu do ustalania wartości aktywów w sektorze naftowo-gazowym oraz w odniesieniu do ujmowania umów leasingowych. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do MSSF 1 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja – Klasyfikacja praw poboru”

Zmiany do MSR 32 zostały opublikowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 8 października 2009 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie z możliwością wcześniejszego zastosowania. Opublikowane zmiany przewidują, że prawa, opcje i warranty spełniające kryteria klasyfikacji jako instrumenty kapitałowe zawarte w MSR 32, wyemitowane w celu nabycia określonej liczby własnych niepochoďnych instrumentów kapitałowych jednostki za określoną kwotę denominowaną w dowolnej walucie, klasyfikuje się jako instrumenty kapitałowe pod warunkiem, że ofertę złożono wszystkim właścicielom tej samej kategorii niepochoďnych instrumentów kapitałowych jednostki proporcjonalnie do liczby instrumentów przez nich posiadanych.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do MSR 32 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

- Znowelizowany MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”

Znowelizowany MSR 24 został opublikowany przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 4 listopada 2009 roku i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie z możliwością wcześniejszego zastosowania. Opublikowane zmiany dotyczą uproszczonych wymagań dotyczących jawności w odniesieniu do podmiotów, które są kontrolowane, kontrolowane wspólnie lub w znacznym stopniu pod wpływem rządu oraz precyzuje definicję podmiotu powiązanego. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do MSR 24 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

- Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów określonych programów świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje”

Zmiany do KIMSF 14 zostały opublikowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej w dniu 26 listopada 2009 roku i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie z możliwością wcześniejszego zastosowania. Opublikowane zmiany mają na celu usunięcie niezamierzonej konsekwencji wynikającej z interpretacji, iż w pewnych okolicznościach jednostki nie mogą ujmować wymogów minimalnego finansowania jako składnika aktywów. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do KIMSF 14 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

Na dzień sporządzenia sprawozdania wejście w życie powyższych standardów, zmian oraz interpretacji nie powoduje zmian w sprawozdaniu finansowym będących skutkiem zastosowania powyższych standardów, zmian bądź interpretacji po raz pierwszy.

6.6. Korekta błędu

W sprawozdaniu za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku nie dokonano korekty błędu z lat ubiegłych. W porównywalnych danych finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku dokonano korekty błędu.

6.7. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych

Inwestycje w jednostkach zależnych to inwestycje w jednostkach, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych to inwestycje w jednostkach, na które Spółka bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Rok obrotowy jednostek zależnych, stowarzyszonych i Spółki jest jednakowy. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i pozostałych niezaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży ujmują się w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

6.8. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych netto.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	<i>31 grudnia 2009 roku</i>	<i>31 grudnia 2008 roku</i>
USD	2,8503	2,9618
EUR	4,1082	4,1724
GBP	4,5986	4,2913
CHF	2,7661	2,8014
SEK	0,4000	0,3821
TRY	1,9121	1,9407

6.9. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Spółka dokonała wyceny części środków trwałych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt na dzień 1 stycznia 2004 roku, który jest dniem przejścia na stosowanie MSSF.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

<i>Typ</i>	<i>Stawka amortyzacyjna</i>	<i>Okres</i>
Grunty (prawa wieczystego użytkowania)	-	-
Budynki i budowle	od 1,58 % do 50,00 %	od 2 do 65 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	od 3,33 % do 50,00%	od 2 do 30 lat*
Urządzenia biurowe	od 10,00 % do 66,67%	od 1 do 10 lat
Środki transportu	od 6,67 % do 50,00 %	od 2 do 15 lat
Komputery	od 10,00 % do 50,00 %	od 2 do 5 lat

* *zmiana maksymalnej długości okresu użytkowania obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku*

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie zakładu produkcyjnego jednostki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych niepodlegających amortyzacji tak, jak w przypadku gruntów.

Jeżeli przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości, a wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których te aktywa należą jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej.

Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji koszt własny sprzedaży.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej jednostki po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Na koniec każdego roku obrotowego Spółka przeprowadza weryfikację środków trwałych pod kątem utraty wartości, przyjętego okresu ekonomicznej użyteczności oraz zastosowanej metody amortyzacji i, w razie konieczności, dokonuje stosowych korekt księgowych, mających wpływ na okres bieżący lub lata przyszłe. Jeżeli Spółka dokonuje remontu środka trwałego, który spełnia kryteria jego ujmowania w wartości aktywów, wówczas koszt remontu jest ujmowany w wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych.

6.10. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt finansowy okresu.

6.11. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane ze sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy bądź wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej.

6.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Na dzień 1 stycznia 2004 roku Spółka dokonała wyceny części wartości niematerialnych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt dla potrzeb MSSF 1.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. Okresy użytkowania są także poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku roku obrotowego.

Do wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosuje się metodę liniową amortyzacji.

Okres amortyzacji wartości niematerialnych wynosi od 2 do 10 lat.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie jego wyksięgowania.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Oprogramowanie komputerowe</i>
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	2-5 lat
Wykorzystana metoda	Amortyzowane metodą liniową	Amortyzowane metodą liniową.
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości / badanie wartości odzyskiwalnej	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejścia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejścia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją podstawowego lub uzupełniającego wzoru sprawozdawczości finansowej Spółki określonego na podstawie MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

6.13. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

W sytuacji, kiedy składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywa i jego sprzedaż, zgodnie z posiadanymi planami sprzedaży, jest wysoce prawdopodobna w okresie jednego roku, wówczas Spółka klasyfikuje dany składnik aktywów jako przeznaczony do sprzedaży. Wartość takiego składnika aktywów prezentowana w sprawozdaniu finansowym Spółki stanowi niższą z dwóch wartości: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

6.14. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Spółka dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

6.15. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na koniec okresu sprawozdawczego. Zmiany wartości godziwej tych instrumentów finansowych uwzględniane są w przychodach lub kosztach finansowych.

Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych, jeżeli Zarząd ma zamiar zrealizować je w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane po cenie nabycia, czyli w wartości godziwej, obejmującej koszty transakcji.

Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Instrument finansowy zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią

6.16. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

6.16.1 Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

6.16.2 Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

6.16.3 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie splaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

6.17. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń są bezpośrednio odnoszone na wynik finansowy netto roku obrotowego.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (*forward*) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

6.18. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

6.19. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Materiały zakupione w celu wykorzystania do produkcji, które w momencie zakupu w jednoznaczny sposób identyfikuje się z realizowaną umową o usługę budowlaną, bądź innymi umowami o dostawę lub świadczenie usług wycenia się w ciągu roku obrotowego metodą szczegółowej identyfikacji poszczególnych cen zakupu dla konkretnej umowy. Na dzień bilansowy materiały wycenia się zgodnie z zasadami wyceny umów o usługę budowlaną (MSR 11), tj. wartość oraz koszty związane z nabyciem tych materiałów ujmuje się w koszcie wytworzenia.

Pozostałe materiały produkcyjne wycenia się wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Zużycie materiałów jest ujmowane w koszcie wytworzenia wg średniej ceny ważonej.

Kwotę odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

6.20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 90 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na nieściągalne należności. Termin zapadalności należności wynikających z zatrzymanych rat gwarancyjnych upływa po zakończeniu okresu gwarancji. Odpis aktualizujący na należności wątpliwe oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są odpisywane w ciężar rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki prezentowane są zgodnie z charakterem aktywów. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają wycenie bilansowej.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych aktywów niefinansowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

6.21. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania Spółka zalicza środki na lokatach pieniężnych oddane jako zabezpieczenie gwarancji udzielonych na rzecz lub w imieniu Spółki.

6.22. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku naliczania odpisu.

6.23. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

6.24. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowym systemem wynagradzania, pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych po przepracowaniu określonej liczby lat oraz do odpraw emerytalnych/rentowych w momencie przechodzenia na emeryturę/rentę.

Zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Spółka dokonuje również odpisów na ZFŚS dla emerytów wywodzących się ze Spółki.

Spółka uznaje koszty z tych tytułów na bazie memorialowej.

Wysokość nagrody uzależniona jest od stażu pracy i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Pracownicy otrzymują również jednorazowe wypłaty z tytułu przejścia na emeryturę. Odprawy rentowe przysługują pracownikom, którzy nabyli trwałą niezdolność do pracy. Wielkość wypłat zależy od stażu pracy oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Spółka ujmuje zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego okresu sprawozdawczego jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do końca okresu sprawozdawczego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

Wycena aktuarialna świadczeń długo- i krótkoterminowych dokonywana jest nie rzadziej niż na koniec każdego roku obrotowego.

6.25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 90 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych. Termin zapadalności zobowiązań wynikających z zatrzymanych rat gwarancyjnych upływa po zakończeniu okresu gwarancji. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku zobowiązania finansowe z tytułu kontraktów walutowych typu forward zostały zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na koniec okresu sprawozdawczego bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności rozliczenia międzyokresowe bierne, zobowiązania z tytułów publiczno-prawnych oraz wynagrodzeń. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

6.26. Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

6.27. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

6.27.1 Sprzedaż produktów i towarów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

6.27.2 Świadczenie usług

Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do oszacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia.

6.27.3 Umowy o usługi budowlane

Umowy o usługi budowlane to kontrakty handlowe związane z podstawową działalnością operacyjną Spółki, których przedmiotem jest budowa składnika aktywów lub zespołu aktywów, które są ze sobą ściśle powiązane lub wzajemnie zależne pod względem projektowym, technologicznym lub ze względu na ich funkcję użytkową czy ostateczne przeznaczenie lub sposób użytkowania. Większość umów zawieranych jest w cenach stałych i jest rozliczanych zgodnie z metodą stopnia zaawansowania kontraktu.

Przychody całkowite z umowy zawierają początkową kwotę przychodów ustaloną w umowie oraz zmiany dokonywane w trakcie wykonywania umowy, roszczenia oraz premie.

Zmiany w przychodach z umowy są uwzględniane, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że odbiorca zaakceptuje zmiany i kwoty przychodów wynikające z tych zmian, oraz wartość tych przychodów może być wiarygodnie wyceniona. Przychody z umowy wycenia się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty.

Na całkowity koszt umowy składają się koszty, które bezpośrednio lub z wykorzystaniem racjonalnych metod alokacji można przyporządkować do konkretnej umowy oraz inne koszty, którymi, zgodnie z warunkami umowy, można obciążyć zamawiającego.

Aktualizacji całkowitych kosztów i przychodów z tytułu realizacji umowy dokonuje się zawsze w przypadku istotnych zmian w szacunkach przychodów lub kosztów realizacji umowy, ale nie rzadziej niż raz na pół roku.

Skutki zmian szacunków przychodów lub kosztów związanych z umową oraz skutki zmian szacunków wyników umowy ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowej zgodnie z MSR 8 (Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów). Zmienione szacunki stosuje się do określenia wysokości przychodów i kosztów ujętych w rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiły zmiany, oraz w okresach następujących.

Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji umowy, po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Zaliczki (przedpłaty) uzyskane na poczet realizacji umowy i zafakturowane w myśl przepisów o VAT są wykazywane jako międzyokresowe rozliczenia przychodów.

Stopień zaawansowania realizacji umowy wylicza się jako procentowo wyrażony iloraz kosztów faktycznie poniesionych, udokumentowanych właściwymi dokumentami księgowymi i szacowanych, łącznych kosztów umowy.

W przypadku, gdy przychody okresu wyliczone według stopnia zaawansowania przewyższają przychody zafakturowane, Spółka pomniejsza przychody przyszłych okresów z tytułu otrzymanych zaliczek oraz koryguje przychód ze sprzedaży. Jeżeli saldo zaliczek otrzymanych z tytułu realizacji konkretnej umowy jest niższe od powyższej różnicy przychodów, sprzedaż koryguje się o pozostałą kwotę ujmując jednocześnie rozliczenia międzyokresowe z tytułu równowartości naliczonych przychodów ze sprzedaży związanych z wyceną umów o budowę.

Jeżeli przychody okresu wyliczone według stopnia zaawansowania są niższe od przychodów zafakturowanych, różnica („nadwyżka sprzedaży fakturowej”) jest ujmowana w pozycji rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Różnicę między oszacowanymi kosztami współmiernymi do przychodów, a kosztami rzeczywiście poniesionymi wykazuje się jako korektę zapasów (z analityką na odpowiednie pozycje zapasów).

Koszty umowy dotyczące przyszłej działalności związanej z umową, np. planowane koszty produkcji, przyszłe dostawy materiałów, wyrobów i usług, koszty materiałów pozostających w magazynie – za wyjątkiem materiałów wytworzonych specjalnie dla celów umowy, nie bierze się pod uwagę przy określaniu stanu zaawansowania usługi. W kosztach poniesionych nie uwzględnia się również zaliczek dla podwykonawców z tytułu prac świadczonych w ramach umowy.

Jeżeli szacunkowe koszty całkowite umowy przewyższają wiarygodnie oszacowane przychody umowy (tzn. całkowity szacowany wynik z realizacji umowy będzie stratą), wtedy cała strata rozpoznawana jest w danym okresie jako koszt obciążający koszt wytworzenia i ujmowana w sprawozdaniu finansowym jako rezerwa na zobowiązania z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną. Rezerwa na koniec danego okresu jest różnicą szacowanej, całkowitej straty z tytułu realizacji danej umowy a wielkością straty rozpoznanej (według stopnia zaawansowania) do końca tego okresu.

Jeśli nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wyniku umowy, rozpoznaje się koszty poniesione w pełnej wysokości, a przychody w wysokości nie przekraczającej wartości rozpoznanych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne, zgodnie z MSR 18 (Przychody).

Przychody zrealizowane i poniesione koszty w walutach obcych ewidencjonowane są w polskich złotych przeliczonych w oparciu o średni kurs NBP z dnia wystawienia faktury, lub inny przewidziany w umowie.

6.27.4 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

6.27.5 Dywidendy

Należne dywidendy zalicza się do przychodów finansowych na dzień powzięcia przez właściwy organ spółki uchwały o podziale zysku, chyba że w uchwale określono inny dzień prawa do dywidendy.

6.27.6 Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

6.27.7 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie rozliczeń międzyokresowych przychodów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

6.28. Podatki

6.28.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego.

6.28.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartościach skompensowanych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

6.28.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

6.29. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Spółka nie prezentuje rozwodnionego zysku/straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

7. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej RAFAKO sporządzającą skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w związku z czym, zgodnie z postanowieniami MSSF 8, prezentuje dane dotyczące segmentów działalności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

8. Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Przychody ze sprzedaży produktów i usług, w tym:	897 174	1 055 472
a) przychody ze sprzedaży wyliczone metodą stopnia zaawansowania realizacji umowy na koniec okresu sprawozdawczego	858 776	1 037 041
b) pozostałe przychody ze sprzedaży produktów i usług dotyczące podstawowej działalności operacyjnej	38 398	18 431
Łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszone o ujęte straty) na koniec okresu sprawozdawczego	891 836	1 052 983
Otrzymane zaliczki	158 729	125 533
Kwoty zatrzymane	27 219	11 202
Kwota brutto należna od Zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy (aktywo)	54 679	45 913
Kwota brutto należna Zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy (zobowiązanie)	-2 016	102 221

W zakres podpisywanych umów o budowę mogą wchodzić zobowiązania i należności warunkowe związane z następującymi ryzykami/szansami:

1. ryzyko poniesienia kar kontraktowych z tytułu ewentualnego niedotrzymania umownych terminów realizacji umowy,
2. ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów i kar kontraktowych z tytułu ewentualnego nienależytego wykonania przedmiotu umowy,
3. ryzyko poniesienia kar kontraktowych z tytułu ewentualnego niedotrzymania umownych parametrów technicznych przedmiotu umowy,
4. ryzyko poniesienia ewentualnych kosztów napraw, remontów, modernizacji w umownym okresie gwarancyjnym,
5. ryzyko realizowalności aktywów w przypadku ewentualnej niewypłacalności (upadłości, likwidacji itp.) Zamawiającego,
6. ryzyko roszczeń i kar powstałych w następstwie ewentualnych zawieszeń /odstąpiń od umowy przez jedną ze stron umowy,
7. ryzyko/szansa wystąpienia zobowiązań/należności powstałych w następstwie zmian w systemie podatkowym, celnym itp. dokonanych w trakcie realizacji umowy,
8. ryzyko wystąpienia kar i roszczeń w następstwie niedotrzymania warunków umowy w zakresie przekazania Zamawiającemu wymaganych gwarancji bankowych/ubezpieczeniowych zwrotu zaliczki oraz dobrego wykonania umowy,
9. ryzyko/szansa wystąpienia dodatkowych zobowiązań/należności w następstwie końcowego rozliczenia wagowego z Zamawiającym za zrealizowany przedmiot umowy.

9. Przychody i koszty

9.1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług

Przychody ze sprzedaży produktów i usług

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
- przychody netto ze sprzedaży wyrobów	885 715	1 046 112
- w tym od jednostek powiązanych	6 114	2 622
- przychody netto ze sprzedaży usług	10 797	9 360
- w tym od jednostek powiązanych	84	133
- pozostałe przychody	662	-
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	897 174	1 055 472
- w tym od jednostek powiązanych	6 198	2 755

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży produktów i usług

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
a) kraj	546 780	781 697
- w tym od jednostek powiązanych	6 198	2 755
- przychody ze sprzedaży wyrobów	536 757	772 632
- w tym od jednostek powiązanych	6 114	2 622
- przychody ze sprzedaży usług	9 361	9 065
- w tym od jednostek powiązanych	84	133
- pozostałe przychody	662	-
b) eksport	350 394	273 775
- w tym do jednostek powiązanych	-	-
- przychody ze sprzedaży wyrobów	348 958	273 480
- przychody ze sprzedaży usług	1 436	295
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	897 174	1 055 472
- w tym od jednostek powiązanych	6 198	2 755

Przychody ze sprzedaży materiałów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
- przychody ze sprzedaży materiałów	10 704	6 303
- w tym od jednostek powiązanych	-	-
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	10 704	6 303
- w tym od jednostek powiązanych	-	-

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży materiałów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
a) kraj	10 569	5 799
- w tym od jednostek powiązanych	-	-
b) eksport	135	504
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	10 704	6 303
- w tym od jednostek powiązanych	-	-

Głównymi odbiorcami wyrobów i usług Spółki są przede wszystkim zagraniczni i krajowi dostawcy obiektów energetycznych oraz krajowa i zagraniczna energetyka zawodowa i przemysłowa.

Asortyment sprzedaży w podziale na rynki zbytu został zaprezentowany w sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki w 2009 roku w punkcie 3.1.

Przychody ze sprzedaży od jednostek powiązanych szczegółowo przedstawia nota 36.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

9.2. Koszty sprzedanych produktów i materiałów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
a) amortyzacja	11 680	10 956
b) zużycie materiałów i energii	288 012	456 952
c) usługi obce	355 562	439 009
d) podatki i opłaty	7 363	4 414
e) wynagrodzenia	90 674	76 913
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	23 606	19 219
g) pozostałe koszty rodzajowe	8 965	7 592
Koszty według rodzaju, razem	785 862	1 015 055
Zmiana stanu należności, zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	2 883	20 363
Korekta zapasów dotycząca umów o usługę budowlaną ujęta w koszcie wytworzenia	56 978	(28 590)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(653)	(952)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna), w tym:	(23 708)	(30 859)
- utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	(446)	(16 201)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(23 215)	(17 250)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	798 147	957 767
Wartość sprzedanych materiałów	8 619	4 282
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	806 766	962 049

9.3. Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży (koszcie sprzedanych towarów i produktów):		
Amortyzacja środków trwałych	9 554	9 345
Amortyzacja wartości niematerialnych	953	807
Trwała utrata wartości rzeczowych środków trwałych	-	-
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych	344	280
Amortyzacja wartości niematerialnych	79	49
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych	640	395
Amortyzacja wartości niematerialnych	110	80

9.4. Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Wynagrodzenia	88 989	75 526
Koszty ubezpieczeń społecznych	23 606	19 219
Koszty świadczeń emerytalnych i nagród jubileuszowych	1 671	1 374
Pozostałe świadczenia	14	13
	114 280	96 132

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

9.5. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Rozwiązanie rezerwy na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów	–	187
Rozwiązanie rezerwy na koszty z tytułu kar umownych	1 027	–
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	71	14
Otrzymane kary umowne	315	–
Otrzymane odszkodowania	1 806	3 587
Inne	693	899
	3 912	4 687

9.6. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Utworzenie rezerwy na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów	7 559	–
Koszty złomowania materiałów	21	16
Darowizny	301	293
Kary umowne	98	5 681
Koszty sądowe	951	1 062
Inne	1 787	1 780
	10 717	8 832

9.7. Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Odsetki z tytułu instrumentów finansowych	8 935	8 064
Pozostałe odsetki	–	4
Wycena instrumentów finansowych	287	–
Wycena instrumentów pochodnych	7 856	–
Dochód ze sprzedaży instrumentów finansowych	829	1 033
Odpisy aktualizujące wartość instrumentów finansowych	1 586	–
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	–	7 914
Wycena rozrachunków długoterminowych	593	735
Pozostałe przychody finansowe	381	51
Przychody finansowe ogółem	20 467	17 801

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

9.8. Koszty finansowe netto

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Odsetki z tytułu instrumentów finansowych	50	687
Pozostałe odsetki	1	860
Prowizje bankowe od udzielonych kredytów	8	103
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	6 261	–
Wycena instrumentów finansowych	26	260
Wycena instrumentów pochodnych	–	17 984
Strata z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	4 246	–
Odpisy aktualizujące wartość instrumentów finansowych	–	19 375
Koszty akwizycji	7	312
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość naliczonych odsetek	118	–
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności finansowych	8 946	–
Pozostałe koszty finansowe	50	202
Koszty finansowe ogółem	19 713	39 783

Szczegółowe dane dotyczące przychodów i kosztów finansowych związanych z instrumentami finansowymi przedstawia nota 39.2.

10. Podatek dochodowy

10.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Rachunek zysków i strat		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>	<i>(3 960)</i>	<i>(17 854)</i>
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(3 960)	(17 854)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	–
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>	<i>(8 524)</i>	<i>7 394</i>
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(8 524)	7 394
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(12 484)	(10 460)

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

10.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku przedstawia się następująco:

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2008</i>
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	48 138	25 490
Zysk przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	–	–
Zysk brutto przed opodatkowaniem	<u>48 138</u>	<u>25 490</u>
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2008: 19%)	9 146	4 843
Podatek od kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów	4 843	5 712
Podatek od przychodów nie będących podstawą do opodatkowania	(1 400)	(55)
Pozostałe	(105)	(40)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 25,93% (2008: 41,04%)	<u>12 484</u>	<u>10 460</u>
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	12 484	10 460
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	–	–
	<u>12 484</u>	<u>10 460</u>

10.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczonego podatek dochodowy wyliczony na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku wynika z następujących pozycji:

	<i>Sprawozdanie z sytuacji</i> <i>finansowej na dzień</i>		<i>Rachunek zysków i strat</i> <i>za rok zakończony</i>	
	<i>31 grudnia</i> <i>2009</i>	<i>31 grudnia</i> <i>2008</i>	<i>31 grudnia</i> <i>2009</i>	<i>31 grudnia</i> <i>2008</i>
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Naliczone przychody ze sprzedaży związane z wyceną umów o usługę budowlaną	(11 958)	10 123	(22 081)	11 309
Naliczone przychody ze sprzedaży oddziału w Turcji	(8 597)	(1 814)	(6 783)	(1 814)
Wycena zobowiązań długoterminowych	(468)	(366)	(102)	(141)
Wycena gruntów	(1 526)	(1 526)	–	–
Wycena środków trwałych	(7 552)	(7 227)	(325)	33
Wycena wartości niematerialnych	(358)	(226)	(132)	7
Wartość środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	(7)	(112)	105	45
Wartość środków trwałych w leasingu	(1)	(24)	23	25
Nadwyżka niezrealizowanych dodatnich różnic kursowych	(135)	(1 369)	1 234	(1 593)
Naliczone odsetki od lokat	(2)	–	(2)	–
Naliczone przychody z ubezpieczenia	(168)	(651)	483	(651)
Naliczone przychody ze sprzedaży środków trwałych	–	–	–	–
Rozliczane w czasie koszty gwarancji i ubezpieczeń	(981)	(395)	(586)	(214)
Wycena certyfikatów	(182)	(128)	(54)	49
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	<u>(31 935)</u>	<u>(3 715)</u>	<u>(28 220)</u>	<u>7 055</u>

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

	<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>		<i>Rachunek zysków i strat za rok zakończony</i>	
	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Wartość odpisów aktualizujących wartość należności	4 601	4 574	27	2 586
Wartość odpisów aktualizujących wartość zapasów	1 407	843	564	83
Naliczone koszty premii	1 573	1 183	390	(657)
Naliczone koszty niewykorzystanych urlopów	183	169	14	50
Wycena należności długoterminowych	5	10	(5)	–
Wartość odpisów aktualizujących wartość długoterminowych aktywów finansowych	899	2 322	(1 423)	–
Naliczone koszty realizacji umów o usługę budowlaną	1 014	473	541	(2 110)
Wycena aktywów związana z rozliczeniem umów o usługę budowlaną zgodnie z MSR 11	33 964	23 137	10 827	(5 433)
Naliczone koszty wytworzenia oddziału w Turcji	9 486	1 172	8 314	1 172
Naliczone koszty napraw gwarancyjnych	2 513	1 080	1 433	785
Naliczone koszty z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych	3 984	3 651	333	259
Zobowiązania z tytułu składek ZUS od wynagrodzeń	522	1 730	(1 208)	247
Zobowiązania z tytułu leasingu	–	25	(25)	(18)
Naliczone koszty prowizji bankowych	1	1	–	(9)
Naliczone odsetki od zobowiązań	202	202	–	3
Naliczone odsetki od przeterminowanych należności	(29)	–	(29)	–
Wartość rezerwy na przewidywane kary	1 464	27	1 437	(36)
Wycena instrumentów pochodnych	1 924	3 417	(1 493)	3 417
Pozostałe	180	181	(1)	–
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	63 893	44 197	19 696	339
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(8 524)	7 394
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	31 958	40 482		

Spółka w okresie sprawozdawczym nie poniosła straty podatkowej, nie dokonywała również rozliczania straty podatkowej z lat ubiegłych. Spółka nie posiada niewykorzystanych ulg podatkowych. Polityka tworzenia odroczonego podatku dochodowego została przedstawiona w nocie 6.28.2.

11. Działalność zaniechana

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku Spółka nie zaniechała żadnej działalności.

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego oraz odpisu dla emerytów i rencistów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Aktywa Funduszu Spółki	862	328
Środki pieniężne ZFŚS	281	232
Pożyczki udzielone pracownikom spółki z funduszy	581	96
Zobowiązania wobec ZFŚS	(165)	(57)
Saldo rozrachunków z funduszami	<u>697</u>	<u>271</u>

Spółka dokonała zmiany prezentacji funduszy specjalnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym zobowiązań z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych poprzez pomniejszenie ich o środki pieniężne oraz należności z tytułu pożyczek z ZFŚS.

13. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i zysku na jedną akcję:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Zysk netto z działalności kontynuowanej	35 654	15 030
Zysk netto	<u>35 654</u>	<u>15 030</u>
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia zysku na jedną akcję	<u>35 654</u>	<u>15 030</u>
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	69 600 000	69 600 000
Wpływ rozwodnienia:		
Opcje na akcje	–	–
Umarzalne akcje uprzywilejowane	–	–
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	<u>69 600 000</u>	<u>69 600 000</u>
Zysk/(strata) na jedną akcję		
– podstawowy z zysku za rok obrotowy	0,51	0,22
– podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej	<u>0,51</u>	<u>0,22</u>

W okresie między końcem okresu sprawozdawczego a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie zaniechała istotnej działalności gospodarczej. Zarząd Spółki nie planuje zaprzestania istotnej działalności gospodarczej w następnym okresie.

14. Dywidendy wypłacone

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 19 czerwca 2009 roku podjęło uchwałę nr 20 o wypłacie dywidendy dla Akcjonariuszy Spółki w kwocie 10 440 000 złotych (0,15 zł/1 akcję). Uprawnienie do dywidendy ustalono według stanu posiadania akcji RAFAKO S.A. na dzień 14 lipca 2009 roku, natomiast termin wypłaty dywidendy określono na dzień 28 lipca 2009 roku. Spółka dokonała wypłaty dywidendy z zysku za rok 2008 w terminie określonym uchwałą Walnego Zgromadzenia (27 lipca 2009 roku).

15. Propozycja podziału zysku za 2009 rok

Zarząd Spółki rekomenduje przeznaczenie zysku za 2009 rok w kwocie 35 654 278,27 złotych na kapitał zapasowy Spółki.

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

16. Rzeczowe aktywa trwałe

31 grudnia 2009 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2009 roku	9 040	58 335	43 363	1 608	–	14 777	127 123
Zwiększenia stanu	–	13 205	8 480	1 007	945	14 072	37 709
Zmniejszenia stanu	–	(125)	(185)	–	–	(24 538)	(24 848)
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(2 230)	(7 034)	(330)	(945)	–	(10 539)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2009 roku	9 040	69 185	44 624	2 285	–	4 311	129 445
Na dzień 1 stycznia 2009 roku							
Wartość brutto	9 040	67 045	69 868	3 752	2 012	14 777	166 494
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(8 710)	(26 505)	(2 144)	(2 012)	–	(39 371)
Wartość netto	9 040	58 335	43 363	1 608	–	14 777	127 123
Na dzień 31 grudnia 2009 roku							
Wartość brutto	9 040	80 075	77 428	4 635	2 822	4 311	178 311
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(10 890)	(32 804)	(2 350)	(2 822)	–	(48 866)
Wartość netto	9 040	69 185	44 624	2 285	–	4 311	129 445

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

31 grudnia 2008 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2008 roku	9 052	55 620	32 086	1 778	–	9 705	108 241
Zwiększenia stanu	–	4 583	18 111	358	603	28 719	52 374
Zmniejszenia stanu	(12)	(116)	(29)	(1)	–	(23 647)	(23 805)
Korekta wartości	–	332	–	–	–	–	332
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(2 084)	(6 805)	(527)	(603)	–	(10 019)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2008 roku	9 040	58 335	43 363	1 608	–	14 777	127 123
Na dzień 1 stycznia 2008 roku							
Wartość brutto	9 052	62 590	52 330	3 413	1 491	9 705	138 581
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(6 970)	(20 244)	(1 635)	(1 491)	–	(30 340)
Wartość netto	9 052	55 620	32 086	1 778	–	9 705	108 241
Na dzień 31 grudnia 2008 roku							
Wartość brutto	9 040	67 045	69 868	3 752	2 012	14 777	166 494
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(8 710)	(26 505)	(2 144)	(2 012)	–	(39 371)
Wartość netto	9 040	58 335	43 363	1 608	–	14 777	127 123

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Niskocenne środki trwałe

W roku 2009 Spółka nabyła niskocenne środki trwałe o łącznej wartości 945 tysięcy złotych, które zostały całkowicie umorzone w roku 2009 (2008: 603 tysiące złotych).

Środki trwałe w leasingu

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku siedem umów leasingowych o łącznej wartości 418 tysięcy złotych na dzień nabycia przedmiotu leasingu zostało zakończonych w terminach zgodnych z podpisanymi umowami. Spółka wykorzystwała przysługujące jej prawo zakupu leasingowanych samochodów.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka posiadała i użytkowała środek transportu na mocy umowy leasingu finansowego w wysokości 107 tysięcy złotych brutto na dzień nabycia przedmiotu leasingu (na dzień 31 grudnia 2008 roku posiadała i użytkowała środki transportu na mocy umów leasingu finansowego w wysokości 525 tysięcy złotych brutto na dzień nabycia przedmiotu leasingu). Okres użytkowania tego środka jest zgodny z okresem trwania umowy leasingowej i wynosi 48 miesięcy. Spółka dokonuje odpisów amortyzacyjnych tego środka metodą liniową.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na środkach trwałych

Na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku żaden z gruntów lub budynków będących własnością Spółki i zakwalifikowanych do rzeczowych aktywów trwałych nie był objęty hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia zobowiązań Spółki.

17. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku Spółka nie posiadała aktywów trwałych, które spełniałyby kryteria ich ujęcia jako aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

18. Nieruchomości inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2009 roku i na dzień 31 grudnia 2008 roku Spółka nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych, które spełniałyby kryteria ich ujęcia jako aktywów.

19. Wartości niematerialne

	<i>Wartość firmy</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Ogółem</i>
31 grudnia 2009 roku				
Wartość netto na 1 stycznia 2009 roku	376	6 443	–	6 819
Zwiększenia stanu	–	890	15	905
Zmniejszenia stanu	–	–	–	–
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za okres	–	(1 126)	(15)	(1 141)
Na dzień 31 grudnia 2009 roku	376	6 207	–	6 583
Na dzień 1 stycznia 2009 roku				
Wartość brutto	376	12 766	93	13 235
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(6 323)	(93)	(6 416)
Wartość netto	376	6 443	–	6 819
Na dzień 31 grudnia 2009 roku				
Wartość brutto	376	13 656	108	14 141
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(7 449)	(108)	(7 558)
Wartość netto	376	6 207	–	6 583

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

31 grudnia 2008 roku	<i>Wartość firmy</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na 1 stycznia 2008 roku	376	2 626	–	3 002
Zwiększenia stanu	–	4 747	7	4 754
Zmniejszenia stanu	–	–	–	–
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za okres	–	(930)	(7)	(937)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	376	6 443	–	6 819
Na dzień 1 stycznia 2008 roku				
Wartość brutto	376	5 588	104	6 068
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(2 962)	(104)	(3 066)
Wartość netto	376	2 626	–	3 002
Na dzień 31 grudnia 2008 roku				
Wartość brutto	376	12 766	93	13 235
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(6 323)	(93)	(6 416)
Wartość netto	376	6 443	–	6 819

W skład wartości niematerialnych wchodzi patenty, licencje i oprogramowanie. Największe pozycje stanowią:

- licencja na kotły nadkrytyczne typu BENSON, której wartość bilansowa wynosi na dzień 31 grudnia 2009 roku 3 017 tysięcy złotych (31 grudnia 2008 roku: 3 352 tysięcy złotych); pozostały od dnia 31 grudnia 2009 roku okres amortyzacji licencji wynosi 9 lat;
- licencja na kotły odzysknicowe, której wartość bilansowa wynosi na dzień 31 grudnia 2009 roku 385 tysięcy złotych (31 grudnia 2008: 514 tysięcy złotych); pozostały od dnia 31 grudnia 2009 roku okres amortyzacji licencji wynosi 3 lata.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Wartości niematerialne nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży:

W Spółce ani na dzień 31 grudnia 2009 roku ani na dzień 31 grudnia 2008 roku nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartość firmy:

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Spółka wykazała wartość firmy w kwocie 376 tysięcy złotych powstałą z rozliczenia przeprowadzonej w 2007 roku transakcji nabycia przedsiębiorstwa Wyrskich Zakładów Urządzeń Przemysłowych „NOMA INDUSTRY” Sp. z o.o. w upadłości z siedzibą w Wyrach.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku i na dzień 31 grudnia 2008 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości powyższego aktywa. Test na utratę wartości firmy nie wykazał konieczności dokonania odpisu aktualizującego.

Amortyzacja patentów i licencji:

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku patenty i licencje amortyzowane były równomiernie przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 5 do 10 lat.

Prace badawcze i prace rozwojowe:

Spółka w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku ani w roku zakończonym 31 grudnia 2008 roku nie poniosła kosztów prac badawczych ani prac rozwojowych.

20. Połączenia jednostek gospodarczych

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku spółka nie łączyła się z innymi jednostkami gospodarczymi.

W roku zakończonym 31 grudnia 2008 roku Spółka przejęła kontrolę nad Spółką FPM S.A., nabywając łącznie 70,42% jej kapitału zakładowego i ponosząc łączne koszty nabycia jednostki w kwocie 29 932 499,79 złotych. Poprzez połączenie z FPM S.A. Spółka objęła również kontrolę nad spółką PALSERWIS Sp. z o.o., która jest jednostką w 100% zależną od FPM S.A. Skutki połączenia zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Kapitałowej.

W związku ze spełnieniem warunku przejęcia kontroli nad zakupionym podmiotem, do rozliczenia transakcji nabycia zastosowano wymogi MSSF 3 – Połączenie jednostek gospodarczych.

21. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku, Spółka nie prowadziła wspólnych przedsięwzięć z innymi jednostkami gospodarczymi.

22. Akcje/udziały w spółkach

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Akcje/udziały w spółkach zależnych nie notowanych na giełdzie	43 307	41 963
Akcje/udziały w pozostałych spółkach nie notowanych na giełdzie	534	534
	43 841	42 497

Akcje/udziały w spółkach zależnych nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku, ani na dzień 31 grudnia 2008 roku.

Akcje/udziały w spółkach zależnych na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Nazwa Spółki	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	data objęcia kontroli	wartość udziałów (akcji) wg ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa udziałów (akcji)	% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
DOM Sp. z o.o.	Racibórz	zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi	29.02.1996	12 700	–	12 700	100,00%	100,00%
ELWO S.A. w upadłości*	Pszczyna	produkcja filtrów i urządzeń do odpopielania	25.04.1994	19 375	(19 375)		95,26%	95,26%
FPM S.A.	Mikołów	produkcja pieców, palenisk i palników piecowych	26.02.2008	29 950	–	29 950	70,50%	70,50%
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	Racibórz	usługi projektowania budowlanego, urbanistycznego i technologicznego	27.08.2007	506	–	506	100,00%	100,00%
RAFAKO Engineering Solution doo	Belgrad	działalność w zakresie projektowania technologicznego dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska	21.08.2007	151	–	151	75,00%	75,00%
				62 682	(19 375)	43 307		

*- w dniu 26 lutego 2009 roku sąd podjął decyzję o ogłoszeniu upadłości jednostki, Spółka nie sprawuje kontroli nad jednostką

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Dane finansowe spółek zależnych na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Nazwa Spółki	kapitał własny	kapitał zakładowy	zyski zatrzymane	zobowiązania	należności	aktywa jednostki, razem	przychody ze sprzedaży	nieopłacona wartość akcji / udziałów	otrzymane lub należne dywidendy
DOM Sp. z o.o.	15 302	12 700	2 602	613	718	15 919	3 628	–	–
ELWO S.A. w upadłości*	(33 704)	6 000	(39 704)	60 943	27 917	67 052	20 486	–	–
FPM S.A.	46 539	3 309	43 230	15 177	14 527	61 716	63 879	–	–
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	211	500	(289)	1 148	405	1 359	3 689	–	–
RAFAKO Engineering Solution doo	343	192	151	162	157	505	1 374	–	–

*-dane nieweryfikowane, Spółka nie sprawuje kontroli nad jednostką

Akcje/udziały w spółkach zależnych na dzień 31 grudnia 2008 roku:

Nazwa Spółki	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	data objęcia kontroli	wartość udziałów (akcji) wg ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa udziałów (akcji)	% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
DOM Sp. z o.o.	Racibórz	zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi	29.02.1996	12 700	(1 586)	11 114	100,00%	100,00%
ELWO S.A.*	Pszczyna	produkcja filtrów i urządzeń do odpopielania	25.04.1994	19 375	(19 375)		95,26%	95,26%
FPM S.A.	Mikołów	produkcja pieców, palenisk i palników piecowych	26.02.2008	29 950	–	29 950	70,50%	70,50%
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	Racibórz	usługi projektowania budowlanego, urbanistycznego i technologicznego	27.08.2007	506	–	506	100,00%	100,00%
RAFAKO Engineering Solution doo	Belgrad	działalność w zakresie projektowania technologicznego dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska	21.08.2007	151	–	151	75,00%	75,00%
Rafako-Handels AG	Zurych	handel urządzeniami wytwarzającymi energię	02.11.1993	551	(309)	242	99,50%	99,50%
				63 233	(21 270)	41 963		

*-dane nieweryfikowane, Spółka nie sprawuje kontroli nad jednostką

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Dane finansowe spółek zależnych na dzień 31 grudnia 2008 roku:

Nazwa Spółki	kapitał własny	kapitał zakładowy	zyski zatrzymane	zobowiązania	należności	aktywa jednostki, razem	przychody ze sprzedaży	nieopłacona wartość akcji / udziałów	otrzymane lub należne dywidendy
DOM Sp. z o.o.	14 670	12 700	1 970	699	1 165	15 369	3 641	—	—
ELWO S.A.	(46 591)	10 200	(56 791)	129 108	50 883	82 517	92 919	—	—
FPM S.A.	42 467	3 309	39 158	23 784	9 398	66 251	70 170	—	—
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	13	500	(487)	1 260	502	1 273	2 232	—	—
RAFAKO Engineering Solution doo	286	192	111	302	303	588	3 809	—	—
Rafako-Handels AG*	12	554	(47)	4	2	16	7	491	—

* - dane finansowe Rafako-Handels AG prezentowane zgodnie z PSR, spółka nie prowadzi działalności, dane na 31 grudnia 1996 roku

Akcje/udziały w jednostkach stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku:

Nazwa Spółki	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość udziałów (akcji) wg ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość	wartość bilansowa udziałów (akcji)	% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.*	Zhangjiakou Chiny	produkcja i sprzedaż kotłów	4 644	(4 644)	—	26,23	26,23%
			4 644	(4 644)	—		

*-spółka opisana również w nocie 23

Dane finansowe jednostek stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2009 roku*:

Nazwa Spółki	kapitał własny	kapitał zakładowy	zyski zatrzymane	zobowiązania	należności	aktywa jednostki, razem	przychody ze sprzedaży	nieopłacona wartość akcji / udziałów	otrzymane lub należne dywidendy
SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.	26 077	17 702	(502)	152 511	86 192	178 588	99 636	—	—

* - dane finansowe spółki prezentowane wg chińskich standardów rachunkowości

Dane finansowe jednostek stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2008 roku*:

Nazwa Spółki	kapitał własny	kapitał zakładowy	zyski zatrzymane	zobowiązania	należności	aktywa jednostki, razem	przychody ze sprzedaży	nieopłacona wartość akcji / udziałów	otrzymane lub należne dywidendy
SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.	27 136	17 702	(339)	151 211	84 719	178 347	61 247	—	—

* - dane finansowe spółki prezentowane wg chińskich standardów rachunkowości

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Udział RAFAKO S.A. w pozostałych spółkach przedstawia się następująco:

31 grudnia 2009 roku*

nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość bilansowa akcji (udziałów)	kapitał własny jednostki, w tym: - kapitał zakładowy		% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
APC Metalchem S.A. w upadłości***	Opole	projektowanie i produkcja aparatury chemicznej	–	(35 973)	(17 563)	0,12%	0,12%
CBKK S.A.	Tarnowskie Góry	projektowanie kotłów energetycznych	21	3 495	501	2,55%	2,55%
ENGOREM Sp. z o.o.	Łódź	działalność remontowa w zakresie energetyki produkcja dźwignic	6	9 178	1 165	0,04%	0,04%
FAMAK S.A.**	Kluczbork	i maszyn do transportu ciągłego	18	20 038	77 366	0,02%	0,02%
MORFEO S.A. w upadłości****	Ozorków	produkcja tkanin bawełnianych i bawełnopodobnych	–	(43 537)	2 311	0,03%	0,03%
PKE S.A.	Katowice	wytwarzanie energii elektrycznej	489	3 877 157	1 559 232	0,01%	0,01%
WISTOM S.A. w upadłości	Tomaszów Mazowiecki	produkcja włókien chemicznych	–	(109 737)	59 371	0,67%	0,67%
			534				

* - dane finansowe spółek prezentowane wg PSR, dane nieweryfikowane

** - dane na 31 grudnia 2008 roku

*** - dane na 30 czerwca 2007 roku

****- dane na 31 grudnia 2005 roku

31 grudnia 2008 roku*

nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość bilansowa akcji (udziałów)	kapitał własny jednostki, w tym: - kapitał zakładowy		% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
APC Metalchem S.A. w upadłości**	Opole	projektowanie i produkcja aparatury chemicznej	–	(35 973)	(17 563)	0,12%	0,12%
CBKK S.A.	Tarnowskie Góry	projektowanie kotłów energetycznych	21	3 266	501	2,55%	2,55%
Energo-Investments S.A. w likwidacji***	Racibórz	oddłużanie przedsiębiorstw i handel wierzycelnościami	–	831	831	12,82%	12,82%
ENGOREM Sp. z o.o.	Łódź	działalność remontowa w zakresie energetyki produkcja dźwignic	6	7 609	1 165	0,04%	0,04%
FAMAK S.A.	Kluczbork	i maszyn do transportu ciągłego	18	20 038	77 366	0,02%	0,02%
MORFEO S.A. w upadłości***	Ozorków	produkcja tkanin bawełnianych i bawełnopodobnych	–	(43 537)	2 311	0,03%	0,03%
PKE S.A.**	Katowice	wytwarzanie energii elektrycznej	489	3 296 045	1 559 231	0,01%	0,01%
WISTOM S.A. w upadłości	Tomaszów Mazowiecki	produkcja włókien chemicznych	–	(109 904)	59 371	0,67%	0,67%
			534				

* - dane finansowe spółek prezentowane wg PSR, dane nieweryfikowane

** - dane na 30 czerwca 2007 roku

*** - dane na 31 grudnia 2005 roku

23. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych Spółka wycenia zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w notcie 6.7.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku jako inwestycje w jednostkach stowarzyszonych Spółka prezentuje wartość udziałów w spółce SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o. z siedzibą w Zhangjiakou, Chiny, w której Spółka posiada udział w wysokości 26,23%. Podstawowym przedmiotem działalności SANBEI-RAFAKO jest produkcja i sprzedaż kotłów dla średnich i małych elektrowni. Spółka SANBEI-RAFAKO sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z chińskimi standardami rachunkowości. Zdaniem Zarządu RAFAKO S.A., Spółka nie wywiera znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną ze względu na ograniczoną w znacznym stopniu możliwość uczestniczenia w podejmowaniu decyzji na temat polityki operacyjnej i finansowej jednostki, wobec czego Spółka wykazuje daną inwestycję w cenie nabycia. Udziały w spółce o wartości wg ceny nabycia 4 644 tysiące złotych są w całości objęte odpisem aktualizującym z tytułu trwałej utraty wartości.

Tabela poniżej przedstawia skrócone informacje dotyczące inwestycji w spółkę SANBEI-RAFAKO sp. z o.o.*:

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Udział w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jednostki stowarzyszonej:	4 643	7 113
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	168 864	168 706
Aktywa trwale (długoterminowe)	9 724	9 513
Zobowiązania krótkoterminowe	152 511	151 102
Zobowiązania długoterminowe	–	–
Aktywa netto	26 077	27 117
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Udział w dochodach i zysku jednostki stowarzyszonej:	919	155
Dochody	–	–
Zyski	3 505	591

*- dane finansowe zgodnie z chińskimi standardami rachunkowości stosowanymi przez spółkę SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.

24. Udzielone pożyczki

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Pożyczki udzielone, w tym:	474	–
- pożyczka udzielona na rzecz jednostki zależnej	474	–
	474	–

Spółka udzieliła jednostce zależnej pożyczki w kwocie 500 tysięcy złotych, której wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosi 474 tysiące złotych.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

---

25. Zapasy

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Materiały		
Według ceny nabycia	29 880	56 423
Według wartości netto możliwej do uzyskania	22 476	51 988
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	22 476	51 988

Odpisy aktualizujące wartość zapasów:

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Stan na początek okresu	(4 435)	(4 000)
- zmiana stanu odpisów aktualizujących	(2 969)	(435)
Stan na koniec okresu	(7 404)	(4 435)

Zapasy materiałów nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku. Zapasy materiałów o wartości księgowej 4 000 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia 2008 roku.

26. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	1 126	388
- do 12 miesięcy	1 126	388
- powyżej 12 miesięcy	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	152 739	175 334
- do 12 miesięcy	152 739	174 880
- powyżej 12 miesięcy	-	454
Należności z tytułu podatku dochodowego	202	5 073
Pozostałe należności od osób trzecich, w tym:	68 550	22 022
- należności budżetowe	36 697	-
- należności z tytułu udzielonych zaliczek	20 252	13 992
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	697	271
- ubezpieczenia rzeczowe	5 164	2 078
- pozostałe	5 740	5 681
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	11	-
Należności ogółem (netto)	222 628	202 817
Odpis aktualizujący należności	38 204	28 318
Należności brutto	260 832	231 135

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

26.1. Należności z tytułu dostaw, robót i usług (brutto) - o pozostałym od końca okresu sprawozdawczego okresie spłaty:

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
a) do 1 miesiąca	58 034	136 451
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	26 247	16 093
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4 276	442
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	7 993	4 905
e) powyżej 1 roku	–	454
f) należności przeterminowane	86 573	48 548
Należności z tytułu dostaw, robót i usług, razem (brutto)	183 123	206 893
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	<i>(29 258)</i>	<i>(28 318)</i>
Należności z tytułu dostaw, robót i usług, razem (netto)	153 865	178 575

Należności z tytułu dostaw, robót i usług o wartości bilansowej 79 237 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie udzielonych gwarancji oraz kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2009 roku (31 grudnia 2008 roku: 150 179 tysięcy złotych).

26.2. Należności z tytułu dostaw, robót i usług, przeterminowane (brutto) – z podziałem na należności nie spłacone w okresie:

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
a) do 1 miesiąca	45 773	9 386
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 599	8 114
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 839	1 433
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	3 879	3 053
e) powyżej 1 roku	25 483	26 562
Należności z tytułu dostaw, robót i usług, przeterminowane, razem (brutto)	86 573	48 548
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	<i>(29 258)</i>	<i>(27 860)</i>
Należności z tytułu dostaw, robót i usług, przeterminowane, razem (netto)	57 315	20 688

Na dzień 31 grudnia 2009 roku z kwoty należności przeterminowanych 21 692 tysiące złotych stanowiły należności od podmiotów powiązanych w całości objęte odpisem aktualizującym (31 grudnia 2008 roku: 21 639 tysięcy złotych).

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 36.3 informacji dodatkowej.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

26.3. Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
a) w walucie polskiej	140 956	151 448
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	119 876	79 687
b1. jednostka/waluta tys./EUR	27 618	17 502
tys. zł	113 734	72 189
b2. jednostka/waluta tys./BAM	208	273
tys. zł	439	584
b3. jednostka/waluta tys./TRY	2 859	3 600
tys. zł	5 467	6 913
b4. pozostałe waluty w tys. zł	236	1
Należności krótkoterminowe, razem	260 832	231 135

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności. Jednakże, dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany na podstawie indywidualnych umów zawiera się w przedziale od 1 do 3 miesięcy. Spółka posiada także należności o dłuższym okresie spłaty, dotyczące rat gwarancyjnych na kontraktach długoterminowych.

Spółka posiada politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem na nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Odpisy aktualizujące wartość należności:

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Stan na początek okresu, w tym:	(28 318)	(11 888)
- należności od podmiotów powiązanych	(21 639)	(7 538)
Korekta prezentacji	-	(229)
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych, w tym:	(940)	(16 201)
- należności od podmiotów powiązanych	(53)	(14 101)
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności finansowych	(8 946)	-
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	-	-
Wykorzystanie odpisu aktualizującego	-	-
Stan na koniec okresu	(38 204)	(28 318)
- należności od podmiotów powiązanych	(21 692)	(21 639)

W 2009 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość należności z tytułu toczącego się sporu z ING Bank Śląski S.A. w kwocie 8 946 tysięcy złotych.

W 2008 roku Zarząd Spółki, po dokonaniu oceny realizowalności aktywów, uwzględniając czynnik czasu oraz jego wpływ na wartość tych aktywów, podjął decyzję o objęciu odpisem aktualizującym wartość należności od ELEKTRIM-MEGADDEX S.A. (jednostki zależnej od spółki ELEKTRIM S.A. w upadłości) w kwocie 14,1 miliona złotych do pełnej wysokości, tj. 21 639 tysięcy złotych.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

27. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów:		
- równowartość naliczonych przychodów ze sprzedaży związanych z wyceną umów o usługę budowlaną	58 098	47 050
	58 098	47 050
	58 098	47 050

28. Aktywa finansowe krótkoterminowe

28.1. Instrumenty pochodne

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Kontrakty forward	888	-
	888	-
	888	-

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka posiada nierozliczone transakcje walutowe typu forward o dodatniej wartości godziwej. Są to transakcje sprzedaży EUR w kwocie 3 900 000 EUR.

Lp.	<i>Data zawarcia</i>	<i>Data rozliczenia</i>	<i>Waluta</i>	<i>Kurs rozliczenia</i>	<i>Nominalna transakcja (EUR)</i>	<i>Wycena transakcji na 31.12.2009 (PLN)</i>	<i>Bank</i>
1.	2009-05-28	2012-06-29	EUR/PLN	4,6250	1 800 000	463 009,43	BRE Bank
2.	2009-05-27	2012-12-28	EUR/PLN	4,6250	2 100 000	424 989,31	BRE Bank
					3 900 000	887 998,74	

Powyższe transakcje walutowe zostały zawarte w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi denominowanymi w EUR, w oparciu o warunki rynkowe nie odbiegające od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu transakcji finansowych.

Wzrost kursu EUR powyżej kursu spot, będącego istotnym składnikiem formuły wyceny przedmiotowych transakcji na koniec grudnia 2009 roku (tj. powyżej kursu 4,1082 PLN/EUR), będzie skutkował zmniejszeniem dodatniej wyceny wykazanych transakcji. „Ujemny” wpływ ewentualnego wzrostu kursu EUR powyżej poziomu 4,1082 PLN/EUR na wycenę i wynik finansowy Spółki w części będzie rekompensowany wzrostem wartości kontraktów handlowych (a tym samym rentowności tych kontraktów) denominowanych w EUR i powiązanych z zawartymi transakcjami walutowymi.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

28.2. Inwestycje krótkoterminowe

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego Allianz Pieniężny		
Fundusz Inwestycyjny Otwarty	30 711	30 565
Jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego KBC Gamma		
Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty	4 985	–
Certyfikaty depozytowe funduszu Investor Fundusz Inwestycyjny		
Zamknięty	1 315	1 331
	<u>37 011</u>	<u>31 896</u>

28.3. Lokaty krótkoterminowe

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Lokaty krótkoterminowe, w tym:	142 678	157 877
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	3 479	11 265
	<u>142 678</u>	<u>157 877</u>

Lokaty krótkoterminowe są środkami pieniężnymi Grupy zdeponowanymi w bankach na różne okresy, od trzech miesięcy do jednego roku.

28.4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Środki pieniężne w banku i w kasie	58 942	12 725
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy, w tym:	5 752	58 431
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	–	–
	<u>64 694</u>	<u>71 156</u>

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosi 64 694 tysiące złotych (31 grudnia 2008 roku: 71 156 tysięcy złotych).

Na dzień 31 grudnia 2009 roku RAFAKO S.A. nie dysponowała niewykorzystanymi przyznanymi środkami kredytowymi (31 grudnia 2008 roku: 22 500 tysięcy złotych).

29. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe

29.1. Kapitał podstawowy

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku i w roku zakończonym 31 grudnia 2008 roku kapitał podstawowy jednostki dominującej nie uległ zmianie i wynosił 139 200 000 złotych i dzielił się na 69 600 000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 2,00 złote każda następujących serii:

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>Liczba akcji w szt.</i>	<i>Wartość akcji w tys. zł</i>
Akcje serii A	900 000	1 800
Akcje serii B	2 100 000	4 200
Akcje serii C	300 000	600
Akcje serii D	1 200 000	2 400
Akcje serii E	1 500 000	3 000
Akcje serii F	3 000 000	6 000
Akcje serii G	330 000	660
Akcje serii H	8 070 000	16 140
Akcje serii I	52 200 000	104 400
	69 600 000	139 200

29.2. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 2,00 złote i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne.

29.3. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

29.4. Akcjonariusze Spółki o znaczącym udziale

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2009 roku jest zaprezentowana w załączniku nr 8 do sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w 2009 roku dotyczącym stosowania zasad ładu korporacyjnego.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Struktura akcjonariatu uległa zmianie w okresie od 31 grudnia 2009 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania i przedstawia się następująco:

Lista akcjonariuszy Spółki RAFAKO S.A. posiadających powyżej 5% akcji :				
Akcjonariusz /nazwa firmy/	Liczba akcji	Liczba głosów wynikających z posiadanych akcji	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
Laris Investments Sp. z o.o. (spółka zależna Elektrim S.A. w upadłości) ¹	26 064 251	26 064 251	37,45	37,45
ELEKTRIM S.A. w upadłości ¹	8 682 189	8 682 189	12,47	12,47
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK, którego organem jest Aviva Powszechnie Towarzystwo Emerytalne Aviva BZ WBK SA ²	3 525 419	3 525 419	5,07	5,07
BZ WBK AIB Asset Management S.A. (klienci) ² w tym:	16 180 974	16 180 974	23,25	23,25
Fundusze Inwestycyjne, których organem jest BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., zarządzane przez BZ WBK AIB Asset Management S.A. (Arka BZ WBK Akcji FIO, Arka BZ WBK Rozwoju Nowej Europy FIO, Arka BZ WBK Energii FIO, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy FIZ, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy FIO, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu FIO, Arka BZ WBK Zrównoważony FIO, Lukas FIO ² w tym:	10 216 172	10 216 172	14,68	14,68
– Arka BZ WBK Akcji FIO ³	3 495 732	3 495 732	5,02	5,02

1- stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 27 kwietnia 2007 roku

2 - stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 3 lutego 2010 roku

3 - stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 24 sierpnia 2007 roku

Wykonywanie prawa głosu przysługującego funduszom inwestycyjnym otwartym zarządzanym przez to samo towarzystwo funduszy inwestycyjnych będące akcjonariuszami RAFAKO S.A. podlega ograniczeniom wskazanym w ustawie o funduszach inwestycyjnych.

29.5. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 77 947 tysięcy złotych. W dniu 15 maja 2000 roku Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o przeznaczeniu kwoty 41 169 tysięcy złotych na pokrycie nierozliczonych strat z lat ubiegłych. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2009 roku oraz 31 grudnia 2008 roku nie wystąpiły zdarzenia powodujące zmianę w kapitale ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

29.6. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy powstał z ustawowych odpisów z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych, a także z nadwyżek z podziału zysku ponad wymagany odpis Spółce.

29.7. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

Saldo kapitału rezerwowego z tytułu różnic kursowych jest korygowane o różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdania finansowego zagranicznego oddziału Spółki.

29.8. Zyski zatrzymane

W skład zysków zatrzymanych, zgodnie z metodologią MSSF, w porównywalnym okresie objętym niniejszym sprawozdaniem zaliczono:

	<i>Niepodzielony wynik z lat ubiegłych</i>	<i>Wynik roku bieżącego</i>	<i>Razem</i>
Na dzień 1 stycznia 2009 roku	(866)	15 030	14 164
Wynik okresu	–	35 654	35 654
Dywidenda	–	(10 440)	(10 440)
Podział wyniku za 2008 rok	–	(3 724)	(3 724)
Na dzień 31 grudnia 2009 roku	(866)	36 520	35 654
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	13 430	–	13 430
Wynik okresu	–	15 030	15 030
Korekta kapitału	(866)	–	(866)
Podział wyniku za 2007 rok	(13 430)	–	(13 430)
Na dzień 31 grudnia 2008 roku	(866)	15 030	14 164

Korekty błędów z lat ubiegłych

W sprawozdaniach finansowych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009 roku Spółka nie dokonała korekty błędów podstawowych.

W sprawozdaniach finansowych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2008 roku Spółka dokonała korekty błędu polegającej na:

- uwzględnieniu decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego w kwocie wyższej od zadeklarowanej przez jednostkę o kwotę 1 136 tysięcy złotych, będącej wynikiem kontroli podatkowej przeprowadzonej w 2008 roku przez Drugi Śląski Urząd Skarbowy w Bielsku-Białej, której przedmiotem była kontrola w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za 2002 rok,
- dokonaniu korekty deklaracji podatkowej podatku dochodowego od osób prawnych polegającej na pomniejszeniu wykazanych kosztów uzyskania przychodu o błędnie naliczoną amortyzację środka trwałego w kwocie 270 tysięcy złotych.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

	Waluta	Efektowna stopa procentowa %	Termin spłaty*	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Krótkoterminowe					
Kredyty w rachunku bieżącym:					
Kredyt otrzymany 25.06.2008 roku z ING Bank Śląski S.A. w kwocie 3,5 miliona złotych zabezpieczony przelewem wierzycielności**	PLN	WIBOR 1M+1%	30.09.2009	-	-
	EUR	EURIBOR/LIBOR 1M+1,1%			
Kredyt otrzymany 16.03.2004 roku z Banku PEKAO S.A. w kwocie 5 milionów złotych zabezpieczony przelewem wierzycielności	PLN	WIBOR 1M+1%	30.06.2009	-	-
Kredyt otrzymany 10.05.2006 roku z BOŚ S.A. w kwocie 3 milionów złotych zabezpieczony przelewem wierzycielności oraz wekslem in blanco	PLN	WIBOR 1M+0,7%	30.04.2009	-	-
				-	-
				-	-
Pozostałe kredyty:					
Kredyt odnawialny otrzymany 19.04.2006 roku z DnB Nord S.A. w kwocie 1 miliona złotych zabezpieczony przelewem wierzycielności	PLN	WIBOR 1M+0,9%	28.02.2009	-	-
Kredyt odnawialny otrzymany 16.07.2008 roku z BRE Bank S.A. w kwocie 10 milionów złotych zabezpieczony przelewem wierzycielności oraz wekslem in blanco	PLN	WIBOR 1M+1%	29.05.2009	-	-
				-	-
				-	-

* - termin spłaty zobowiązań jest podany dla ostatniego okresu, w którym wystąpiło zobowiązanie, umowy pożyczek otrzymanych nie zawierają prowizji ani dodatkowych opłat za udzielenie

** - umowa przyznaje limit dla spółek z Grupy Kapitałowej RAFAKO tj. RAFAKO S.A., ELWO S.A. oraz RAFAKO Engineering Sp. z o.o., z tego 10 milionów złotych stanowi kredyt gotówkowy na ww. spółki z grupy, z czego na RAFAKO S.A. przypada 3,5 miliona złotych. Umowa ta została wypowiedziana z dniem 21 maja 2009.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka nie posiadała zawartych umów kredytowych. Na dzień 31 grudnia 2008 roku Spółka posiadała podpisane umowy kredytowe, nie występowały jednak zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek. Wskaźnik zadłużenia bankowego, będący relacją sumy kredytów i pożyczek do sumy kapitałów własnych, na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku wyniósł 0%.

31. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

31.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Spółka ujmuje zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych zgodnie z polityką opisaną w notcie 6.24

Na podstawie wyceny dokonanej nie rzadziej niż na koniec każdego roku obrotowego przez niezależnego aktuarusza Spółka ujmuje wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tego zobowiązania oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	19 214	17 853
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	3 440	2 748
Koszty wypłaconych świadczeń	(1 685)	(1 387)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	–	–
Koniec okresu	20 969	19 214
	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Krótkoterminowe	1 373	1 254
Długoterminowe	19 596	17 960
	20 969	19 214

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień i zakładane w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku i w roku zakończonym 31 grudnia 2008 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
Stopa dyskontowa (%)	5,5	5,5
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)*	–	–
Wskaźnik rotacji pracowników*	5	5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	5	4

* Brak danych w raporcie aktuarusza

31.2. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Spółka nie ujmuje zobowiązań z tytułu świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

32.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Wobec jednostek powiązanych	7 532	6 383
- do 12 miesięcy	7 516	6 186
- powyżej 12 miesięcy	16	197
Wobec jednostek pozostałych	104 948	141 448
- do 12 miesięcy	93 117	132 683
- powyżej 12 miesięcy	11 831	8 765
Razem	<u><u>112 480</u></u>	<u><u>147 831</u></u>

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku nastąpił spadek zobowiązań wobec dostawców o 35 351 tysięcy złotych (w roku zakończonym 31 grudnia 2008 roku spadek zobowiązań o 32 600 tysięcy złotych).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 30-dniowych. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 30-dniowym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych w ciągu całego roku obrotowego.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 36.3 informacji dodatkowej.

32.2. Zobowiązania z tytułu inwestycji

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Zobowiązania z tytułu inwestycji w aktywa trwałe	4 566	3 725
	<u><u>4 566</u></u>	<u><u>3 725</u></u>

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka posiadała podpisane umowy dotyczące planowanych w 2010 roku nakładów inwestycyjnych na łączną kwotę 690 tysięcy złotych. Umowy te dotyczą głównie inwestycji w budynki i budowlę Spółki.

W 2010 roku Spółka planuje ponieść nakłady inwestycyjne w kwocie 40 331 tysięcy złotych, w tym:

- rzeczowe aktywa trwałe 24 700 tysięcy złotych;
- wartości niematerialne 3 131 tysięcy złotych;
- długoterminowe inwestycje finansowe 12 500 tysięcy złotych.

W 2009 roku Spółka planowała ponieść nakłady inwestycyjne w kwocie 85 380 tysięcy złotych, w tym:

- rzeczowe aktywa trwałe 22 164 tysiące złotych;
- wartości niematerialne 6 887 tysięcy złotych;
- długoterminowe inwestycje finansowe 12 514 tysięcy złotych.

Poniesione przez Spółkę w 2009 roku nakłady inwestycyjne wyniosły 14 073 tysiące złotych, w tym: maszyny, urządzenia, komputery i środki transportu 7 062 tysiące złotych, budynki i budowlę 2 984 tysięcy złotych, wartości niematerialne 3 114 tysięcy złotych, pozostałe 913 tysięcy złotych.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

32.3. Pozostałe zobowiązania

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Zobowiązania z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń społecznych i innych		
Podatek VAT	–	1 697
Podatek zryczałtowany u źródła	–	–
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 380	1 375
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	5 408	4 908
Pozostałe	20	403
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	4 760	4 312
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	–	490
Zobowiązania wobec wspólnego przedsięwzięcia	–	–
Inne zobowiązania	–	–
Pozostałe zobowiązania z tytułu:		
Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	961	889
Rezerwy na koszty premii	8 280	6 224
Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych	13 229	5 686
Rezerwy na straty z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną	5 338	2 489
Rezerwy na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów	7 703	144
Rezerwy na koszty z tytułu kar umownych	–	1 027
Rezerwy na opóźniony spływ kosztów	381	–
Rezerwy na koszty audytu	67	114
Pozostałe	1 057	625
	48 584	30 383

Koszty z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwa na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczana jest miesięcznie w oparciu o faktyczną ilość dni niewykorzystanych urlopów na koniec każdego miesiąca. W ciągu roku obrotowego na każdy miesiąc przypada jedna dwunasta należnego urlopu za cały rok, powiększona o wszystkie niewykorzystane dni z okresów poprzednich. Ustalona w ten sposób ilość dni mnożona jest przez średnią stawkę dzienną dla danego pracownika, ustaloną w oparciu o wynagrodzenie z miesiąca, na który rezerwa jest wyliczana powiększone o obciążenia z tytułu ZUS.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	889	626
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	968	964
Koszty wypłaconych świadczeń	(896)	(701)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	–	–
Koniec okresu	961	889
Krótkoterminowe na dzień	961	889
Długoterminowe na dzień	–	–
	961	889

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Koszty z tytułu premii

Spółka wypłaca pracownikom premię roczną, której wysokość jest uzależniona od stopnia realizacji zysku operacyjnego firmy. Zgodnie z postanowieniami Układu Zbiorowego Pracy (UZP), po zatwierdzeniu rocznych sprawozdań finansowych Spółki, w terminie do 30 dni, Zarząd – po zasięgnięciu opinii Związków Zawodowych – podejmuje decyzję o wypłacie premii uznaniowej dla pracowników Spółki. W ciągu roku obrotowego Spółka tworzy rezerwę z tytułu premii rocznej w wysokości określonej w UZP, o ile Zarząd Spółki nie podejmie decyzji o jej nie tworzeniu.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	6 224	9 681
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	7 536	4 892
Koszty wypłaconych świadczeń	(4 309)	(4 013)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(1 171)	(4 336)
Koniec okresu	<u><u>8 280</u></u>	<u><u>6 224</u></u>
Krótkoterminowe na dzień	7 195	4 700
Długoterminowe na dzień	1 085	1 524
	<u><u>8 280</u></u>	<u><u>6 224</u></u>

Koszty napraw gwarancyjnych

Rezerwy na naprawy gwarancyjne są tworzone w następstwie oszacowania spodziewanych i możliwych do oszacowania kosztów nadzoru, napraw, prac i robót gwarancyjnych związanych z zobowiązaniami kontraktowymi Spółki, wynikającymi z zakończenia realizacji umowy o usługę budowlaną. Wysokość tworzonej rezerwy jest sumą oszacowanych kosztów (własnych Spółki i kosztów „zewnętrznych” dostaw i usług) pomniejszoną o spodziewane, prawdopodobne przychody z tytułu refundacji tych kosztów (np. od dostawców i podwykonawców).

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	5 686	1 555
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	14 073	6 281
Poniesione koszty	(6 530)	(2 150)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	–	–
Koniec okresu	<u><u>13 229</u></u>	<u><u>5 686</u></u>
Krótkoterminowe na dzień	13 229	5 686
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u><u>13 229</u></u>	<u><u>5 686</u></u>

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Straty wynikające z umów o usługę budowlaną

Spółka tworzy rezerwy na przewidywane straty na kontraktach zgodnie z metodologią opisaną w notcie 6.27.3. Jeśli na podstawie analizy wynika, iż szacunkowe koszty całkowite kontraktu przewyższą wiarygodne przychody z kontraktu (tzn. całkowity wynik na kontrakcie będzie stratą), wtedy cała strata na kontrakcie rozpoznawana jest w danym okresie obrotowym.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	2 489	13 598
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	4 746	6 582
Wykorzystanie rezerwy	–	–
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(1 897)	(17 691)
Koniec okresu	<u>5 338</u>	<u>2 489</u>
Krótkoterminowe na dzień	528	1 897
Długoterminowe na dzień	4 810	592
	<u>5 338</u>	<u>2 489</u>

Koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji umowy, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy i opóźnienie to powstało z winy Spółki, jako wykonawcy umowy. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	144	331
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	7 703	–
Poniesione koszty	–	–
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(144)	(187)
Koniec okresu	<u>7 703</u>	<u>144</u>
Krótkoterminowe na dzień	7 703	144
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u>7 703</u>	<u>144</u>

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Koszty z tytułu kar umownych (innych niż kary za nieterminową realizację umowy)

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za niedotrzymanie zapisanych w umowie i objętych karą parametrów technicznych lub jeśli w związku z realizacją danej umowy zostały naruszone dobra osób trzecich. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za niedotrzymanie parametr techniczny lub z możliwej do oszacowania wartości zobowiązania wobec osób trzecich.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	1 027	1 027
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	–	–
Poniesione koszty	(620)	–
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(407)	–
Koniec okresu	<u>–</u>	<u>1 027</u>
Krótkoterminowe na dzień	–	1 027
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u>–</u>	<u>1 027</u>

Rezerwa na opóźniony spływ kosztów

Na dzień bilansowy tworzy się rezerwę na opóźniony spływ kosztów, w wysokości rzeczywistych kosztów poniesionych przez Spółkę, lecz nie stanowiących jeszcze zobowiązania oraz innych poniesionych kosztów, ustalonych w wiarygodny sposób, których wysokość oraz data powstania zobowiązania nie jest znana na dzień bilansowy.

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	–	–
Utworzenie rezerwy	381	–
Rozwiązanie rezerwy	–	–
Koniec okresu	<u>381</u>	<u>–</u>
Krótkoterminowe na dzień	381	–
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u>381</u>	<u>–</u>

Koszty audytu

Rezerwa na koszty audytu tworzona jest w kwocie zapłaty za badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy na podstawie umowy zawartej z audytorem. W okresie przed podpisaniem umowy za podstawę szacunków wartości rezerwy przyjmuje się kwotę zapłaty za audyt z umowy z roku poprzedniego. Po podpisaniu umowy z audytorem o badanie za dany rok, kwota rezerwy jest korygowana do wysokości kwot wynikających z umowy.

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Początek okresu	114	114
Utworzenie rezerwy	67	114
Poniesione koszty	(92)	(96)
Rozwiązanie rezerwy	(22)	(18)
Koniec okresu	<u>67</u>	<u>114</u>
Krótkoterminowe na dzień	67	114
Długoterminowe na dzień	-	-
	<u>67</u>	<u>114</u>

32.4. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Podatek dochodowy od osób prawnych	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku nie miała miejsca kontrola podatkowa dotycząca podatku dochodowego od osób prawnych.

W roku zakończonym 31 grudnia 2008 roku w Spółce miała miejsce kontrola podatkowa w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych przeprowadzona przez Drugi Śląski Urząd Skarbowy w Bielsku Białej. Kontrolą objęto okres 12 miesięcy 2002 roku. Kontrola została zakończona decyzją określającą wysokość zobowiązania podatkowego wyższą od zadeklarowanej przez Spółkę o kwotę 1 135 588 złotych. Kwota powyższa została ujęta w sprawozdaniu finansowym za rok 2008 jako korekta błędu w kapitale własnym Spółki.

33. Pozostałe zobowiązania finansowe

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Wartość godziwa kontraktów walutowych	11 015	17 984
Kontrakty forward na waluty obce	11 015	17 984
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2	132
	<u>11 017</u>	<u>18 116</u>

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka posiada nierozliczone transakcje walutowe typu forward. Są to transakcje sprzedaży EUR w kwocie 28 549 131 EUR.

Lp.	Data zawarcia	Data rozliczenia	Waluta	Kurs rozliczenia	Nominał transakcji (w EUR)	Wycena transakcji na 31.12.2009 (w tys. zł)	Bank
1.	2008-10-24	2010-03-22	EUR/PLN	3,9780	7 041 783	(1 071)	BGŻ S.A.
2.	2008-10-24	2010-08-20	EUR/PLN	3,9930	2 872 522	(502)	BGŻ S.A.
3.	2008-10-24	2010-10-20	EUR/PLN	3,9980	1 436 809	(262)	BGŻ S.A.
4.	2008-10-29	2010-06-21	EUR/PLN	3,5955	6 000 000	(3 343)	BGŻ S.A.
5.	2008-10-29	2010-12-20	EUR/PLN	3,6045	4 000 000	(2 341)	BGŻ S.A.
6.	2008-10-30	2010-01-20	EUR/PLN	3,6560	1 436 261	(655)	BRE Bank
7.	2008-10-30	2010-01-20	EUR/PLN	3,6560	2 880 000	(1 313)	BRE Bank
8.	2008-10-30	2010-03-22	EUR/PLN	3,6660	861 756	(397)	BRE Bank
9.	2008-11-04	2010-02-08	EUR/PLN	3,5565	2 020 000	(1 131)	BRE Bank
					28 549 131	(11 015)	

Powyższe transakcje walutowe zostały zawarte w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi denominowanymi w EUR, w oparciu o warunki rynkowe nie odbiegające od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu transakcji finansowych.

Wzrost kursu EUR powyżej kursu spot, będącego istotnym składnikiem formuły wyceny przedmiotowych transakcji na koniec grudnia 2009 roku (tj. powyżej kursu 4,1082 PLN/EUR), będzie skutkowało zwiększeniem ujemnej wyceny wykazanych transakcji. „Ujemny” wpływ ewentualnego wzrostu kursu EUR powyżej poziomu 4,1082 PLN/EUR na wycenę i wynik finansowy Spółki w części będzie rekompensowany wzrostem wartości kontraktów handlowych (a tym samym rentowności tych kontraktów) denominowanych w EUR i powiązanych z zawartymi transakcjami walutowymi.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

W 2005 roku Spółka zawarła siedem umów leasingu finansowego samochodów osobowych, a w 2006 roku zawarła jedną umowę leasingu finansowego samochodu osobowego. Warunki tych umów przedstawia poniższe zestawienie:

	Data zawarcia umowy	Wartość początkowa środka trwałego w tys. zł	Okres, na który zawarto umowę	Waluta umowy	Zobowiązanie z tytułu leasingu na 31 grudnia 2009 w tys. zł	Zobowiązanie z tytułu leasingu na 31 grudnia 2008 w tys. zł
Umowa leasingu samochodu osobowego	26 września 2005 roku	103	48 miesięcy	EUR	–	21
Umowy leasingu pięciu samochodów osobowych	7 grudnia 2005 roku	247	47 miesięcy	EUR	–	62
Umowa leasingu samochodu osobowego	9 grudnia 2005 roku	68	48 miesięcy	EUR	–	17
Umowa leasingu samochodu osobowego	8 lutego 2006 roku	107	48 miesięcy	EUR	2	32
Razem		525			2	132

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku siedem umów leasingowych o łącznej wartości 418 tysięcy złotych na dzień nabycia przedmiotu leasingu zostało zakończonych w terminach zgodnych z podpisanymi umowami. Spółka wykorzystwała przysługujące jej prawo zakupu leasingowanych samochodów.

34. Dotacje i przychody przyszłych okresów

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Dotacje	–	–
Przychody przyszłych okresów z tytułu:		
Otrzymane zaliczki na poczet przyszłych dostaw	127 529	103 449
Wycena kontraktów długoterminowych	79 930	125 402
Pozostałe	–	878
	<u>207 459</u>	<u>229 729</u>

35. Należności i zobowiązania warunkowe

35.1. Należności warunkowe

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Należności z tytułu gwarancji bankowych i poręczeń otrzymanych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	175 036	130 072
Otrzymane poręczenia spłaty kredytów i gwarancji bankowych, w tym:	16 227	16 362
- od jednostek powiązanych	–	–
Weksle otrzymane pod zabezpieczenie	12 866	48 833
- od jednostek powiązanych	3 102	14 030
Akredytywy	30 994	121 381
	<u>235 123</u>	<u>316 648</u>

35.2. Zobowiązania warunkowe

	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	718 485	566 791
Poręczenie spłaty kredytów i gwarancji bankowych, w tym:	–	12 450
- na rzecz jednostki powiązanej	–	12 450
Zobowiązania dotyczące nierozstrzygniętych sporów w władzami podatkowymi	–	–
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	4 462	266
- na rzecz jednostki powiązanej	220	220
Akredytywy	1 479	11 265
	<u>724 426</u>	<u>590 772</u>

35.3. Sprawy sporne, postępowania sądowe

Postępowania układowe i upadłościowe

Na dzień 31 grudnia 2009 roku łączna wartość zgłoszonych przez Spółkę wierzytelności w postępowaniach układowych i upadłościowych wynosi 34 014 tysięcy złotych.

Największa należność w kwocie 7 671 tysięcy EUR (31 514 tysięcy złotych) dotyczy postępowania upadłościowego firm SEGHERS Better Technology oraz SEGHERS z siedzibą w Niemczech. Zarząd Spółki ocenia, że postępowanie upadłościowe może trwać jeszcze długi czas, a prawdopodobieństwo uzyskania zapłaty należności jest niewielkie.

Postępowania sądowe

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka jest stroną w postępowaniach sądowych dotyczących wierzytelności spornych w łącznej kwocie 41 849 tysięcy złotych.

Wierzytelność o największej wartości, tj. 11 500 tysięcy USD (32 778 tysięcy złotych) dotyczy roszczenia o zapłatę odszkodowania przez Spółkę Akcyjną Donieckoblenergo z siedzibą na Ukrainie, z powodu ostatecznego zaniechania realizacji budowy kotła przez klienta. W 2009 roku sąd pierwszej i drugiej instancji wydał korzystny dla Spółki wyrok, jednakże Wyższy Sąd Gospodarczy, po rozpatrzeniu skargi kasacyjnej strony pozwanej, uchylił te wyroki i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W świetle zaistniałych faktów Zarząd Spółki ocenia, że ryzyko nierealizowalności powyższego roszczenia istotnie wzrosło.

W październiku 2009 roku na wniosek banku ING, na rachunkach bankowych Spółki została przeprowadzona egzekucja komornicza. Egzekucja odbyła się na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego (BTE) wystawionego przez ING Bank Śląski S.A., w oparciu o oświadczenie o poddaniu się egzekucji złożone przez RAFAKO przy podpisaniu Umowy Kredytowej zawartej w dniu 25 czerwca 2008 roku pomiędzy ING Bank Śląski S.A., a spółkami Grupy Kapitałowej RAFAKO, tj. RAFAKO S.A., RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. oraz Fabryką Elektrofiltrów ELWO S.A., w której to umowie sformułowana została odpowiedzialność solidarna podmiotów Grupy Kapitałowej.

ING Bank Śląski S.A., wykorzystując przywilej egzekucyjny w postaci BTE, przeprowadził egzekucję na kwotę 8 997 tysięcy złotych. Zarząd Spółki od początku kwestionował prawo Banku do dokonania obciążenia. W odpowiedzi na działania Banku Spółka w dniu 3 listopada 2009 roku złożyła pozew o zapłatę wyegzekwowanych kwot w Sądzie Okręgowym w Warszawie XX Wydział Gospodarczy. W związku z faktem, iż na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie został jeszcze wyznaczony termin pierwszej rozprawy, Zarząd Spółki nie jest w stanie jednoznacznie ocenić rozstrzygnięcia sporu przed sądem. Działając zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny, Spółka dokonała odpisu aktualizującego wartość należności spornej z tego tytułu.

35.4. Gwarancje

Spółka na dzień 31 grudnia 2009 roku posiadała zobowiązania warunkowe wynikające z gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych o łącznej wartości 718 485 tysięcy złotych, w tym:

1. gwarancje należytego wykonania umowy oraz zwrotu zaliczki o łącznej wartości 142 079 tysięcy złotych udzielone przez BGŻ S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności z kontraktu,
2. gwarancje dobrego wykonania oraz zwrotu zaliczki o wartości 107 384 tysiące złotych udzielone przez Calyon Bank Polska S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności z kontraktu,
3. gwarancje dobrego wykonania oraz zwrotu zaliczki o wartości 61 228 tysięcy złotych udzielone przez Generali TU S.A. zabezpieczone wekslem in blanco,
4. gwarancje dobrego wykonania oraz zwrotu zaliczki o wartości 53 561 tysięcy złotych udzielone przez Deutsche Bank Polska S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności z kontraktu,
5. gwarancje zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy oraz należytego usunięcia wad i usterek o łącznej wartości 51 321 tysięcy złotych udzielone przez Bank PeKaO S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności z kontraktu, zastawem na wierzytelnościach oraz umową na linię na gwarancje bankowe,
6. gwarancje dobrego wykonania umowy oraz właściwego usunięcia wad i usterek o łącznej wartości 42 629 tysięcy złotych udzielone przez TUiR WARTA S.A. zabezpieczone umową,
7. gwarancje udziału w przetargu, dobrego wykonania umowy, zwrotu zaliczki, zapłaty należności oraz należytego wykonania kontraktu w okresie gwarancyjnym o łącznej wartości 42 297 tysięcy złotych udzielone przez BRE BANK S.A. zabezpieczone umową współpracy,
8. gwarancje zwrotu zaliczki, dobrego wykonania umowy oraz terminowego usunięcia wad i usterek o wartości 42 040 tysięcy złotych udzielone przez Towarzystwo Ubezpieczeń EULER HERMES S.A. zabezpieczone umowami o udzielenie gwarancji kontraktowych,
9. gwarancje zwrotu zaliczki, wykonania kontraktowych zobowiązań gwarancyjnych, dobrego wykonania umowy oraz z tytułu udziału w przetargu o łącznej wartości 40 871 tysięcy złotych udzielone przez Kredyt Bank S.A. zabezpieczone wekslem własnym in blanco,
10. gwarancje zwrotu zaliczki o wartości 31 525 tysięcy złotych udzielone przez Towarzystwo Ubezpieczeń InterRisk S.A. zabezpieczone wekslem własnym in blanco,
11. gwarancje dobrego wykonania umowy, z tytułu udziału w przetargu oraz zwrotu zaliczki o łącznej wartości 22 112 tysięcy złotych udzielone przez BOŚ S.A. zabezpieczone przelewem wierzytelności, weksłami in blanco, oświadczeniem o poddaniu się egzekucji,
12. gwarancje dobrego wykonania umowy oraz zwrotu zaliczki o łącznej wartości 21 437 tysięcy złotych udzielone przez Raiffeisen Bank Polska S.A. zabezpieczone umową o limit wierzytelności,
13. gwarancje należytego wykonania umowy oraz zwrotu zaliczki o wartości 20 568 tysięcy złotych udzielone przez STU ERGO HESTIA S.A. zabezpieczone wekslem in blanco,
14. gwarancje należytego wykonania kontraktu oraz z zwrotu zaliczki o łącznej wartości 14 980 tysięcy złotych udzielone przez PZU S.A. zabezpieczone weksłami in blanco oraz notarialnym oświadczeniem o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Kpc,
15. gwarancje dobrego wykonania umowy, zwrotu zaliczki oraz terminowego usunięcia wad i usterek o łącznej wartości 14 317 tysięcy złotych udzielone przez T.U. Allianz Polska S.A. zabezpieczone umową o limit odnawialny, umową o udzielenie gwarancji kontraktowych oraz wekslem in blanco,
16. gwarancje dobrego wykonania umowy udzielone przez ING Bank Śląski S.A. o łącznej wartości 8 958 tysięcy złotych zabezpieczone umową kredytową,
17. gwarancje należytego usunięcia wad i usterek oraz dobrego wykonania umowy w okresie technicznym o łącznej wartości 1 178 tysięcy złotych udzielone przez DnB Nord S.A. zabezpieczone umową o limit kredytowy.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

36. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji z podmiotami powiązanymi za dany okres obrotowy (informacje dotyczące należności przeterminowanych na koniec okresu obrotowego przedstawione są w nocie 26.2 informacji dodatkowej):

<i>Podmiot powiązany</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia:</i>	<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>
Podmioty o znaczącym wpływie na Spółkę:					
ELEKTRIM S.A. w upadłości	2009	–	59	–	1
	2008	–	42	–	–
Jednostki z Grupy Kapitałowej ELEKTRIM S.A. w upadłości:					
ELEKTRIM-MEGADEX S.A.	2009	–	–	–	16
	2008	–	–	–	16
PAK S.A.	2009	6 114	11	1 077	3
	2008	151	723	6	2
Polska Telefonía Cyfrowa Sp. z o.o.	2009	–	613	–	104
	2008	–	752	–	139
Jednostki zależne:					
ELWO S.A. w upadłości*	2009	–	19 032	–	863
	2008	–	13 168	–	911
PGL-DOM Sp. z o.o.	2009	57	64	6	–
	2008	58	63	10	–
FPM S.A.	2009	–	11 611	–	6 092
	2008	–	11 199	–	4 782
RAFAKO Engineering Sp. z o.o.	2009	27	3 281	54	342
	2008	133	1 515	67	490
RAFAKO Engineering Solution doo	2009	–	1 103	–	112
	2008	2 413	62	305	43
RAFAKO-HANDELS AG	2009	–	–	–	–
	2008	–	–	–	491
Jednostka stowarzyszona:					
SANBEI-RAFAKO Sp. z o.o.	2009	–	–	–	–
	2008	–	–	–	–

*-Spółka nie sprawuje kontroli nad jednostką

36.1. Jednostka dominująca Spółki

Spółka nie posiada jednostki dominującej.

36.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Laris Investments Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (jednostka zależna od ELEKTRIM S.A. w upadłości) posiada 37,45% akcji zwykłych Spółki (31 grudnia 2008 roku: 37,45%).

ELEKTRIM S.A. w upadłości z siedzibą w Warszawie posiada 12,47% akcji zwykłych Spółki (31 grudnia 2008 roku: 12,47%).

36.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

W roku zakończonym 31 grudnia 2009 i 2008 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe.

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązаныmi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach gospodarczych z podmiotami niepowiązаныmi. Wynagrodzenie ustalane jest w drodze przetargu, ustalane są standardowe warunki płatności. Podmiot powiązаны musi zapewnić wykonanie usługi zgodnie z dokumentacją, udzielić gwarancji na określony czas oraz przedstawić zabezpieczenie w postaci bankowej gwarancji dobrego wykonania. Wobec podmiotów powiązanych obowiązują również standardowe kary umowne, zapisy zabezpieczające zachowanie tajemnicy, własności przemysłowej, ubezpieczenia kontraktu, działania siły wyższej i rozstrzygnięcia ewentualnych sporów.

36.4. Pożyczka udzielona członkom Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym ani w okresach porównywalnych nie udzielono pożyczek członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

36.5. Transakcje z udziałem innych członków Zarządu

W okresie sprawozdawczym ani w okresach porównywalnych Spółka nie prowadziła żadnych transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.

Ilość akcji Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, a także ilość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych ze Spółką, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, według stanu na 31 grudnia 2009 roku, przedstawia poniższa tabela:

	<i>Nazwa spółki</i>	<i>Łączna liczba akcji (udziałów)</i>	<i>Wartość nominalna akcji (udziałów) w złotych</i>
<i>Osoba zarządzająca</i>			
Wiesław Różacki	RAFAKO S.A.	10 000	20 000,00
<i>Osoba nadzorująca</i>			
Sławomir Sykucki	ELEKTRIM S.A. w upadłości	5	5,00
Roman Jarosiński	ELEKTRIM S.A. w upadłości	5	5,00

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

36.6. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2009</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2008</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5 621	5 287
Świadczenia po okresie zatrudnienia	–	–
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	–	–
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	–	–
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadry kierowniczej	5 621	5 287

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku przedstawiało się następująco:

	<i>Wynagrodzenie zasadnicze</i>	<i>Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród w tys. zł</i>	<i>Wynagrodzenie z pozostałych tytułów</i>
Zarząd	1 575,2	787,0	1 051,0
Wiesław Różacki	600,0	208,0	–
Krzysztof Burek	255,2	75,0	–
Roman Czerwiński	255,2	–	–
Roman Jarosiński	240,0	168,0	331,0
Eugeniusz Myszk	224,8	168,0	240,0
Jerzy Thamm	–	168,0	480,0
Rada Nadzorcza	634,9	–	–
Krzysztof Pawelec	111,6	–	–
Roman Jarosiński	30,3	–	–
Grażyna Kuś	70,5	–	–
Witold Okarma	82,3	–	–
Sławomir Sykucki	82,3	–	–
Piotr Wawrzynowicz	11,8	–	–
Marek Wiak	82,3	–	–
Marian Woronin	70,5	–	–
Leszek Wysłocki	93,3	–	–
Rada Nadzorcza – jednostki zależne lub stowarzyszone			
Eugeniusz Myszk	116,0		
Razem	2 326,1	787,0	1 051,0

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku przedstawiało się następująco:

	<i>Wynagrodzenie zasadnicze</i>	<i>Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród</i>	<i>Wynagrodzenie z pozostałych tytułów</i>
Zarząd	1 780,0	607,2	17,3
Wiesław Różacki	520,0	204,0	11,1
Roman Jarosiński	420,0	134,4	–
Eugeniusz Myszkowski	420,0	134,4	5,8
Jerzy Thamm	420,0	134,4	0,4
Rada Nadzorcza	566,9	–	1,4
Andrzej Banasiewicz	35,6	–	0,1
Piotr Fugiel	35,6	–	0,1
Grażyna Kuś	41,0	–	0,1
Witold Okarma	76,6	–	0,2
Krzysztof Pawelec	95,8	–	0,2
Sławomir Sykucki	76,6	–	0,2
Marek Wiak	76,6	–	0,2
Marian Woronin	41,0	–	0,1
Leszek Wysłocki	88,1	–	0,2
Rada Nadzorcza – jednostki zależne lub stowarzyszone	187,6	–	–
Eugeniusz Myszkowski	118,7	–	–
Jerzy Thamm	68,9	–	–
Razem	2 534,5	607,2	18,7

36.7. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

Spółka nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

37. Informacja o umowie z biegłym rewidentem lub podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 19 czerwca 2009 roku, Rada Nadzorcza Spółki działając na podstawie uprawnienia wynikającego ze Statutu Spółki, dokonała wyboru firmy DORADCA Zespół Doradców Finansowo- Księgowych Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie, Al. J. Piłsudskiego 1A, 20-011 Lublin, wpisaną do rejestru KIBR pod numerem 232, jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Wybór audytora nastąpił zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. W przeszłości Spółka korzystała z usług ww. firmy w zakresie przeglądu i badania sprawozdań finansowych jednostkowych i Grupy Kapitałowej RAFAKO za 2006, 2007 oraz 2008 rok.

W dniu 29 czerwca 2009 roku Spółka zawarła umowę z firmą DORADCA Zespół Doradców Finansowo- Księgowych Spółka z o.o. z siedzibą w Lublinie na dokonanie przeglądu i badania sprawozdań jednostkowych i skonsolidowanych za półrocze i rok 2009. Łączna wysokość wynagrodzenia za przegląd i badanie sprawozdań finansowych została ustalona na poziomie 91 tysięcy złotych (w tym: sprawozdanie jednostkowe 65 tysięcy złotych, skonsolidowane 26 tysięcy złotych). Za rok 2008 łączna wysokość wynagrodzenia za przegląd i badanie sprawozdań finansowych została ustalona na poziomie 133 tysiące złotych. Spółka nie zawierała w 2009 roku innych umów z ww. podmiotem.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Obowiązkowe badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego*, w tym:	91	133
- badanie sprawozdania jednostkowego	65	92
Inne usługi poświadczające	–	–
Usługi doradztwa podatkowego	–	–
Pozostałe usługi	–	–
Razem	91	133

* *odnosi się do firmy DORADCA Zespół Doradców Finansowo – Księgowych Sp. z o.o.*

Wynagrodzenie nie obejmuje usług świadczonych na rzecz innych spółek Grupy

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Celem zarządzania ryzykiem finansowym w RAFAKO S.A. jest ograniczenie zmienności generowanych przepływów pieniężnych oraz osiąganych wyników finansowych na podstawowej działalności biznesowej do akceptowalnego poziomu. Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka należą: środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe i walutowe transakcje terminowe. Głównym zadaniem wspomnianych instrumentów jest wspomaganie i zabezpieczenie finansowe bieżącej działalności operacyjnej Spółki poprzez stabilizowanie i neutralizowanie ryzyk płynności finansowej, zmienności kursów walutowych i stóp procentowych, a także bezpieczne i efektywne lokowanie nadwyżek finansowych. Pozostałe instrumenty finansowe – takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług - powstają w związku z prowadzeniem przez spółkę bieżącej działalności biznesowej i są nieodłącznym jej elementem.

Spółka nie prowadzi obrotu instrumentami finansowymi. Wszystkie opisane w niniejszym rozdziale instrumenty mają charakter wspomagający bezpośrednie procesy biznesowe, wynikające z prowadzonej przez Spółkę działalności podstawowej. Spółka nie dopuszcza do wykorzystania instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych czy innych, niepowiązanych ściśle z podstawową działalnością operacyjną Spółki.

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego w analizowanym okresie było i jest obecnie ryzyko walutowe Spółki. Wielkość tego ryzyka została przedstawiona w nocie 38.2. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 6.17.

38.1. Ryzyko stopy procentowej

RAFAKO S.A. jest narażona na ryzyko stopy procentowej z tytułu finansowania podstawowej działalności poprzez krótkoterminowe kredyty bankowe o zmiennej stopie procentowej. Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka nie posiadała aktywnych umów kredytowych. Ryzyko kredytowe oraz ewentualne zmiany stóp procentowych nie stanowiły zagrożenia dla działalności Spółki. Brak zaangażowania kredytowego i związany z tym brak ryzyka stopy procentowej sprawia, że Spółka nie rozważa zawierania kontraktów terminowych na stopę procentową (swapy procentowe).

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Spółki.

	<i>Zwiększenie/ zmniejszenie o punkty procentowe</i>	<i>Wpływ na wynik finansowy brutto</i>
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku		
PLN	+ 1%	1 412
EUR	+ 1%	–
PLN	- 1%	(1 130)
EUR	- 1%	–
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku		
PLN	+ 1%	391
EUR	+ 1%	320
PLN	- 1%	(313)
EUR	- 1%	(256)

38.2. Ryzyko walutowe

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego, na które narażona jest Spółka jest ryzyko walutowe, które wynika ze zmian kursu walutowego, powodujących niepewność, co do przyszłego poziomu przepływów pieniężnych denominowanych w walutach obcych. Ekspozycja na ryzyko walutowe Spółki wynika z faktu, że znaczna część jej przepływów pieniężnych jest wyrażona w walutach obcych. W minionym okresie niemal 38% przychodów Spółki wyrażonych było w walutach obcych, przede wszystkim w EUR.

Ryzyko walutowe nie dotyczy udzielonych Spółce kredytów bankowych. 100% nominalnej wartości portfela kredytów dostępne jest w polskiej walucie.

Obserwowany w 2008 roku trend umacniania się PLN wpływał w znacznym stopniu na realizowane przez firmę kontrakty eksportowe. Działania podejmowane przez Spółkę do tego momentu, zmierzały do ograniczenia ryzyka zmiany kursów walut poprzez zmniejszenie ekspozycji walutowej na najistotniejszej z punktu widzenia Spółki parze walut, tj. EUR i PLN, poprzez stosowanie zabezpieczenia naturalnego (dopasowanie walutowe przychodów i kosztów). Efektem takiego działania było nieobciążanie ekspozycji walutowej Spółki dostępnymi instrumentami finansowymi, co okazało się bardzo istotne w momencie dynamicznego odwrócenia trendu i systematycznego, trwającego do dzisiaj procesu osłabiania PLN. Niemniej jednak, Spółka wykorzystwała wzrost kursu EUR/PLN do zawarcie transakcji zabezpieczających w formie kontraktów forward, o czym informowała w bieżących komunikatach. Należy podkreślić, że zawarte kontrakty terminowe mają wyłącznie charakter zabezpieczający, a ich wartości i daty zapadalności są ściśle skorelowane z przepływami handlowymi Spółki, wynikającymi z podpisanych już kontraktów handlowych.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka zabezpieczyła około 63% ekspozycji walutowej rozumianej jako szacowana różnica pomiędzy przyszłymi wpływami i wydatkami Spółki wyrażonymi w walucie EUR, z uwzględnieniem salda zaliczek oraz środków pieniężnych.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych) oraz kapitału własnego Spółki (z tytułu zmiany wartości godziwej kontraktów terminowych typu forward i zabezpieczeń inwestycji netto) na racjonalnie możliwe wahania kursu poszczególnych walut przy założeniu niezmienności innych czynników.

	<i>Wzrost/ spadek kursu waluty</i>	<i>Wpływ na wynik finansowy brutto</i>	<i>Wpływ na kapitał własny</i>
31 grudnia 2009 – EUR	+10%	8 986	7 279
	-10%	(8 986)	(7 279)
31 grudnia 2009 – TRY	+10%	251	203
	-10%	(251)	(203)
31 grudnia 2009 – BAM	+10%	44	36
	-10%	(44)	(36)
31 grudnia 2008 – EUR	+10%	5 846	4 735
	-10%	(5 846)	(4 735)
31 grudnia 2008 – TRY	+10%	691	560
	-10%	(691)	(560)

38.3. Ryzyko cen towarów

Spółka jest narażona na ryzyko wzrostu cen, szczególnie materiałów strategicznych dla działalności Spółki. Na poziom tego ryzyka znacząco wpływa sytuacja na światowych rynkach cen surowców – stali, metali szlachetnych, paliw i energii powodowana zarówno wahaniami kursów walut jak i koncentracją producentów zmierzającą do prowadzenia wspólnej kontroli cen. Strategia zarządzania ryzykiem cen towarów zakłada dążenie do zawierania kontraktów z poddostawcami materiałów i usług w walucie kontraktu głównego, lokowanie dostaw materiałów po stronie klienta, jak również zawieranie umów zakupowych w cenach stałych. Spółka nie zawiera wieloletnich umów z poddostawcami, zakres dostaw i dostawcy ustaleni są indywidualnie w zależności od potrzeb Spółki.

38.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe RAFAKO S.A. jest ściśle związane z prowadzeniem podstawowej działalności Spółki. Wynika ono z zawartych kontraktów handlowych i związane jest z potencjalnym wystąpieniem zdarzeń, które mogą przybrać postać niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub istotnego opóźnienia w spłacie należności. Udzielanie klientom, tzw. kredytu kupieckiego jest aktualnie nieodłącznym elementem prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże Spółka podejmuje szereg działań mających na celu zminimalizowanie ryzyk związanych z podjęciem współpracy z potencjalnie nierzetelnym klientem. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Klienci, którzy w opinii Spółki, na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, nie są wiarygodni finansowo, są zobowiązani do przedstawienia odpowiednich zabezpieczeń finansowych, które minimalizują ryzyko niewypłacalności tych firm wobec Spółki. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności i niezwłocznie podejmowanym działaniom windykacyjnym wobec należności przeterminowanych, narażenie Spółki na ryzyko kredytowe jest nieznaczne.

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

38.5. Ryzyko związane z płynnością

Spółka jest narażona na ryzyko płynności w przypadku niedopasowania struktury terminowej przepływów pieniężnych na realizowanych przez Spółkę kontraktach. Spółka dąży do zapewnienia tzw. pozytywnych przepływów pieniężnych, co przy założeniu terminowego regulowania należności eliminuje ryzyko płynności. Nominalna wartość linii kredytowych, do których ma dostęp Spółka skutecznie zapobiega ewentualnym negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności. Ponadto, w związku z bardzo dobrą sytuacją finansową, Spółka w znacznym stopniu uniezależniła się od zewnętrznych źródeł finansowania działalności. Dostępne kredyty bankowe nie były wykorzystane. W nadchodzącym okresie Spółka nie zamierza zwiększać swojej ekspozycji kredytowej.

W związku z powyższym, ryzyko niedoboru środków pieniężnych i utraty płynności finansowej przez Spółkę w chwili obecnej należy określić jako niskie.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2009 roku oraz na dzień 31 grudnia 2008 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

<i>31 grudnia 2009</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	55 638	89 395	8 750	14 309	–	168 092
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	–	2	–	–	–	2
Instrumenty pochodne	–	4 364	5 580	–	–	9 944
	55 638	93 761	14 330	14 309	–	178 038
<i>31 grudnia 2008</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	8 012	144 679	3 770	10 887	–	167 348
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	–	36	96	–	–	132
Instrumenty pochodne	–	–	5 703	12 281	–	17 984
	8 012	144 715	9 569	23 168	–	185 464

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

39. Instrumenty finansowe

39.1. Wartości godziwe

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Spółka posiadała pochodne instrumenty zabezpieczające. Wszystkie instrumenty finansowe Spółki zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym według wartości godziwej.

Wartość godziwa instrumentów finansowych została ustalona poprzez zdyskontowanie prognozowanych przepływów pieniężnych przy użyciu aktualnie obowiązujących stóp procentowych.

	<i>Kategoria zgodnie z MSR 39</i>	<i>Wartość bilansowa</i>		<i>Wartość godziwa</i>	
		<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>	<i>31 grudnia 2009</i>	<i>31 grudnia 2008</i>
<i>Aktywa finansowe</i>					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:	DDS	43 841	42 497	43 841	42 497
- akcje i udziały	DDS	43 841	42 497	43 841	42 497
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:	UdtW	474	–	485	–
- pożyczki długoterminowe*	PiN	474	–	485	–
- lokaty długoterminowe	UdtW	–	–	–	–
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe), w tym:		179 689	189 773	179 689	189 773
- lokaty krótkoterminowe	UdtW	142 678	157 877	142 678	157 877
- certyfikaty depozytowe	DDS	1 315	1 331	1 315	1 331
- jednostki uczestnictwa TFI Allianz	DDS	30 711	30 565	30 711	30 565
- jednostki uczestnictwa TFI KBC		4 985	–	4 985	–
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	222 628	202 817	222 628	202 817
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	888	–	888	–
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	888	–	888	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	64 694	71 252	64 694	71 252

*-odsetki od pożyczki w kwocie 11 tysięcy złotych są ujęte w należnościach krótkoterminowych

Zobowiązania finansowe

Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	PZFWgZK	–	–	–	–
Pozostałe zobowiązania (długoterminowe), w tym:	PZFWgZK	2	132	2	132
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	PZFWgZK	2	132	2	132
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFWgZK	165 630	181 939	165 630	181 939
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	11 015	17 984	11 015	17 984
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	11 015	17 984	11 015	17 984

Użyte skróty:

- UdtW – Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- WwWGpWF – Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- PiN – Pożyczki i należności,
- DDS – Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- PZFWgZK – Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

39.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku	Kategoria Zgodnie z MSR 39	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu wyceny	Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Aktywa finansowe</i>								
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:	DDS	-	-	1 586	-	-	-	1 586
- akcje i udziały	DDS	-	-	1 586	-	-	-	1 586
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:	UdtW	11	-	-	(26)	-	-	(15)
- lokaty długoterminowe	UdtW	-	-	-	-	-	-	-
- pożyczki	PiN	11	-	-	(26)	-	-	(15)
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)		4 774	(2 135)	-	287	829	39	3 794
- lokaty powyżej 3 miesięcy do roku	UdtW	4 774	(2 135)	-	-	-	-	2 639
- certyfikaty inwestycyjne	DDS	-	-	-	(16)	-	-	(16)
- jednostki uczestnictwa TFI Allianz	DDS	-	-	-	317	829	39	1 185
- jednostki uczestnictwa TFI KBC	DDS	-	-	-	(14)	-	-	(14)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	228	(6 194)	(431)	55	-	(118)	(6 460)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	-	-	-	888	-	-	888
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	-	-	-	888	-	-	888
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	3 922	(479)	-	-	-	-	3 443
Razem		8 935	(8 808)	1 155	1 204	829	(79)	3 236

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu wyceny	Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Zobowiązania finansowe</i>								
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFWgZK	(9)	(79)	-	-	-	(8)	(96)
- kredyty w rachunku bieżącym oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFWgZK	(9)	(79)	-	-	-	(8)	(96)
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym:	PZFWgZK	(2)	(8)	-	-	-	-	(10)
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	PZFWgZK	(2)	(8)	-	-	-	-	(10)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFWgZK	(39)	2 587	-	538	-	-	3 086
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	-	-	-	6 968	(4 246)	-	2 722
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	-	-	-	6 968	(4 246)	-	2 722
Razem		(50)	2 500	-	7 506	(4 246)	(8)	5 702

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu nyceny	Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Aktywa finansowe</i>								
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:								
- akcje i udziały	DDS	-	-	(19 375)	-	-	-	(19 375)
	DDS	-	-	(19 375)	-	-	-	(19 375)
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:								
- lokaty długoterminowe	UdtW	417	(476)	-	-	-	-	(59)
	UdtW	417	(476)	-	-	-	-	(59)
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)								
- lokaty krótkoterminowe	UdtW	2 275	(1 000)	-	(260)	1 033	30	2 078
- certyfikaty depozytowe	DDS	2 275	(1 000)	-	-	-	-	1 275
- jednostki uczestnictwa TFI Allianz	DDS	-	-	-	(144)	-	-	(144)
	DDS	-	-	-	(116)	1 033	30	947
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	33	7 472	(16 201)	(4)	-	-	(8 700)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	WwWGpWF	5 339	6 361	-	-	-	-	11 700
Razem		8 064	12 357	(35 576)	(264)	1 033	30	(14 356)

RAFAKO S.A.
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
 Dodatkowe informacje i objaśnienia
 (w tysiącach złotych)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2008 roku	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu wyceny	Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Zobowiązania finansowe</i>								
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFWgZK	(117)	(9)	-	-	-	(103)	(229)
- kredyty w rachunku bieżącym oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFWgZK	(117)	(9)	-	-	-	(103)	(229)
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym:	PZFWgZK	(8)	(16)	-	-	-	-	(24)
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	PZFWgZK	(8)	(16)	-	-	-	-	(24)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFWgZK	(562)	(4 418)	-	739	-	-	(4 241)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	-	-	-	(17 984)	-	-	(17 984)
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	-	-	-	(17 984)	-	-	(17 984)
Razem		(687)	(4 443)	-	(17 245)	-	(103)	(22 478)

RAFAKO S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia
(w tysiącach złotych)

39.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższych tabelach przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

<i>Oprocentowanie stałe</i>	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Lokaty krótkoterminowe	142 678	–	–	–	–	–	142 678
<i>Oprocentowanie zmienne</i>	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64 694	–	–	–	–	–	64 694
Udzielone pożyczki	–	–	–	–	–	474	474
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2	–	–	–	–	–	2

Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku

<i>Oprocentowanie stałe</i>	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Lokaty krótkoterminowe	157 877	–	–	–	–	–	157 877
<i>Oprocentowanie zmienne</i>	<i><1rok</i>	<i>1–2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	71 252	–	–	–	–	–	71 252
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	132	–	–	–	–	–	132

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stale przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie styczeń – grudzień kształtowało się następująco:

	2009	2008
Przeciętne zatrudnienie	<u>1 897</u>	<u>1 797</u>

W 2009 roku przeciętne zatrudnienie w RAFAKO S.A. wyniosło 1 897 pracowników i w porównaniu z rokiem 2008 zwiększyło się o 100 osób (o 5,27%).

Według stanu na koniec grudnia 2009 roku wśród pracowników Spółki zwiększył się udział pracowników posiadających wykształcenie wyższe i średnie – stanowili oni 63,77% zatrudnionych (31 grudnia 2008: 61,84%). Udział absolwentów wyższych uczelni także uległ zwiększeniu o 3,48 punktu procentowego i w 2009 roku wyniósł 32,22% ogółu zatrudnionych (31 grudnia 2008: 28,74%).

W niewielkim stopniu uległa zmianie struktura wiekowa zatrudnionych: udział pracowników w wieku do 40 lat zmniejszył się z 40,83% w 2008 roku do 39,98% w 2009, zmniejszeniu uległ także udział pracowników w wieku od 41 do 50 lat (z 28,96% w 2008 roku do 27,95% w 2009). Udział pracowników w wieku powyżej 50 lat zwiększył się i w 2009 roku wyniósł 32,07% (31 grudnia 2008: 30,21%).

W 2009 roku nieznacznie wzrósł w Spółce udział pracowników ze stażem pracy do 10 lat - stanowili oni 20,08 ogółu zatrudnionych w porównaniu do 19,98% w 2008 roku, w nieznacznym stopniu zmalał udział pracowników o stażu od 11 do 20 lat – 17,70% (31 grudnia 2008: 17,75%) oraz udział pracowników o stażu pracy powyżej 20 lat – 61,48% (31 grudnia 2008: 62,28%).

41. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie miały miejsca zdarzenia, które nie zostały ujęte w wyniku finansowym Spółki za 2009 rok.

Podpisy członków Zarządu

22 marca 2010 roku   Wiesław Różacki   Prezes Zarządu   .....

22 marca 2010 roku   Roman Czerwiński   Wiceprezes Zarządu   .....

22 marca 2010 roku   Krzysztof Burek   Wiceprezes Zarządu   .....

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

22 marca 2010 roku   Wiesława Skrzynecka   Główny Księgowy   .....